

Lit. Lat. rec. A
1501

Paet. lat., res. 1693.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

ARBUSCULA PARNASSIA
tres ramos explicans,

I.

EMBLEMATA

WILLICHII WESTHOVII,
de Westhofen P. C. C. P.

Divo Matthiæ Imperatori Ro-
manorum augustissimo sacrata.

II.

*Militiam hominis Chri-
stiani carmine Heroico à R. C.*

B. accuratè descriptam.

III.

Epigrammata

SIGISMUNDI DURFELDII,

quibus Elogium Germaniæ in prosâ
annexum est.

*Quæ singula argumentorum di-
versitate, sententiarum gravitate, latinitatis
puritate, & suavi brevitate vehementer
lectorem oblectar possunt.*

ROSTOCHII

Apud Joh. Hallervord. Bibliop. 1619.

294

Poeta Latin. recentior. + 1615.

MAGNIFICO & NOBILISSIMO
VIRO,

D. N. VVILLICHIO
WESTHOVIO, de WESTHOFEN,
Sacri Lateranensis Palatij, aulæq;
Cæsariæ & imperialis Consi-
storij Comiti, &c.

ADSIDUUM diæ cultum Virtutis
& Artis

Jugiter & meritò celsi comitantur honores,
Dante DEO; desit merces ne recta sequenti.

Te quoq; Virtutum cultura celebris & Arrium
Ad meritos dudum VVESTHOVI duxit
honores; (dignum

Dignum istis: sed & his majori munere
Grator ego lætus cordatâ mente Tibiq;
Mijq;: Tibi; quem sic dignè fortuna beavit:
At mihi; magnificum cui Sors adjunxit A-
micum.

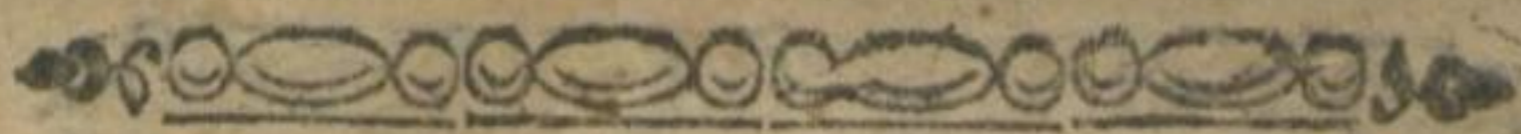
Macte hoc illustri; necdum saturatus, honore!
Macte! & virtutum cultu sublimiùs exi,
Dum claro astrigerû pertingas vertice templû.

Illustres gratulatur honores

JACOBUS ERASMIUS
Ealst. Danus.

42

2101

A D

Augustissimum Rom. Imperat.

Divum

MATTHIAN,

Germ. Ungar. Bohæm. Re-
gem invictis. &c.

Quem penes unanimi consensu
hominum atq; Deorum
Imperium terræ est imperiumq;
maris, (Libellum

CÆSAR; ô exiguum celsa pietate
Suscipe, versiloquæ mentis & artis
opus:

Suscipe & augustâ longinquum fron-
te Clientem

Illustra, ut radijs splendeat inde
novis.

Sic tuus extremam fulgor penetrabit
ad Arcton,

Et clarû Eoo pandet in orbe jubar.

Dominum summi clementissimum,

ἐπιγεγραμμεν.

VVillichij VVestbovj, P. A.

OMNIS HOMO

EMBLEMA I.

P R I M I homines vetiti haud gratâ dul-
cedine mali
Factoris jussum temerant heu! protinus
illos,

Celso dejectos animo, vis corripit intus
Nubila mœsticiæ: pallor nobis occupat extra.
Mox incusantes sese rixantur, amici
Compariles nuper: Tu Conjux noxia, prodis
Me tecum! perdit Coluber variabilis ambos,
Mi vir, illa gemit. Sed perfidus Hostis odoro
Stipite se flectens, miseros luditq; necatq;.

Hem vos, quassata mœstum instar arun-
dinis: Hem vos,

Fugi devotos letho, ille Salutifer absq;
Face maris dio M U L I E R quem procreat ortu,
Adferet è noxis, homines Homo, Justus iniquos.
At te, dire Draco, furialis Apostata, frau-
dum,

Mendaciq; parens, tellurem ventre prementem
Damnato, idem Opifer subiget pede, tempora
calcans

Livida, & aeterno vinculis arētabit in igne.

S E R.

SERPENTI NOXIUS
ANGUIS.

EMBLEMA II.

Quom DEUS ignivomis premeret delicta
Colubris

Isacidum, horrificam plebs nece multa ruit.
Post, ubi supplicibus superarat numina votis
Gens agra, antidoton mortis IOVA dedit;
Æm colubrinam gabalo suspensa figuram
Fulserunt tacto certa medela gregi.
Nos quoque semineces antiqui fraude Colubri
Sanat de simili pendula Vita trabe.

CRUX VITÆ GENITRIX.

EMBLEMA III.

Primus Homo aeternam decerpit ab arbore
Mortem,

Cujus progeniem vis se diffundit in omnem;
Alter Homo aeternam reparabit in arbore vitam,
Cujus progeniem virtus se didit in omnem.
Antea Mors vitam diris agitabat habenis:
Nunc Mortem a theroo constringit Vita capistro.

UXOR DURA LOTHII.

EMBLEMA IV.

Defuncti species hominis caret ista sepulcro:
Quæ nullum rursus tumba cadaver ha-
bet. Quid

Quid mirum? Statua est bustum simul atq; ca-
daver

Ipsa sibi: neutrum est rursus & ipsa sibi.

SAXA DOCENT HO-
MINE S.

EMBLEMA V.

Fingitur in lapidem Niobe mutata rigentem:
Creditur in statuam versa marita Lotki.
Sic Homines pura rebereri Numina mente,
Et Salis & Saxi terrea massa docet.

MIHI NON EST TERRA
CIBATUI.

EMBLEMA VI.

Diffusum aërea quod Man è nube pluebat,
Calica terrigenis fercla typumq; dabat
Calica terrigenis aliud Man fercla, remoto
Dat nobis (quot agit Spiritus ille) typo.

CUIVIS SUA CURA
DIEI.

EMBLEMA VII.

Cælitus in terram largo Man depluit imbr
Man, esca Isacio cottidiana gregi:
Unius at solum dapibus mensura diei
Servavit, reliquom postea vermis erat.

Scilicet

Scilicet humanos ab avarâ indagine verum
Querebat sensus pellicuisse DEUS;
Ille cui est nostri, sobolis que cura Parenti:
Quemq; sua hinc obeat sollicitudo diem.

SEPTIMA SANCTA DIES.

EMBLEMA IIX

Nocte profestorum quem ros computruit una
Aurora illa sum septima sola dedit.

Exemplum est, faciat quanti sua sabbatha Num-
Cultori occultas sufficiendo dapes. (men.)

QUO PROCERES ABIERE PII.

EMBLEMA IX.

Flammæ Helian currus subducit obantem
In celi æthereas, corpore, mente, plagas.

Prosequitur longo dominum per sidera visu,
Obtutuq; animi nobiliore, Comes.

Faticani duplex hinc illum Numinis æstus
Corripit, amnisecæ vestit & arrha toge.

Nos quoq; dis animi rapiunt super æthera flam-
Intuituq; DEI mens saturanda prait. (ma.)

Si comes hanc oculis sequitur Caro, mentis hono-
Participat, sensus exsubiasq; legunt. (rem.)

MENS LIBERA CURIS.

EMBLEMA X.

A 4

Quom

Quom pius ignivomis raperetur ad aethera
bigis,

Pallia, Tresbites, jaeta reliquit bumi.

*Et nos, sydereas quom mente levamur in arces,
Corporeas sensus heic posuisse decet.*

CORPUS HUMO DEBES.

EMBLEMA XI.

Telluri adplicuit sua vestimenta prophetae,
Quom stata flammicomis scanderet a-
stra rotis. (orbem,

*Omnis homo, patrium cali quom migrat in
Exubias anima, corpora, reddit humo.*

DIVINA INSIGNIA GESTO.

EMBLEMA XII.

Quacumq; humanâ supereminet arce Potestas,
Divini structa est ordinis illa manu.

*Ergo huic (seu pia sit sive impia, lenis an atrox
Seu bona sive nocens) pareat omnis homo.*

Si quis cervicem negit at flexisse rebellem,

Judicio victus corruet ille DEI: (stro

Qui, quot ritè gerunt sceptrâ imperiosa, mini

Ætherei adpellat numinis, immò DEOS

Rex, DEUS in celo est: DEUS est, RE

justus, in orbe:

Arma DEUS Regis, REX gerit arma DE

MA

MAGNI CUSTODES REGUM.

EMBLEMA XIII.

Magnis se vetitus temerè objectare periculis,
Magna audens Caesar Maxmilianus ait:
Maxima Principibus geniorū numina magnis
Adsunt, vitæ horum quæ tulerantur iger.

Quis dictum aut mentem sanus, REX magne,
refutet

Cesaris? acta illam cottidiana probant.

Namq; extrema petunt quoties discrimina Reges,
Mirificè celi vos superatis ope. (terris

Nunc summa à pelago, nunc summa pericula
Instant: jamq; foris noxia jamq; domi.

Nunc homines Hominum vitæ Regum anxiam
tendunt,

Angelus humano quom domat ore nefas.

Inde DEOS Reges occultâ arte impetit Orci

Dis rex, ignoti quos tegit umbra genI.

Magna hinc Spirituum famulari numina magnis
Principibus, verè Maxmilianus ait.

R EX HOMINUM CUSTOS.

EMBLEMA XIV.

Sedula nil fuerit cura Upsilonis amici,
Prædatrix cunctas bellua mactet obes.

Et custos hominum terris REX impiger absit

Tutus ab humanis quis foret insidijs?

A S

Addo

*Adde, quòd ætherei si non tutela Magistrì
Adfereret manda limina tecta sua,
Undiq; Tartareus sceleratâ fraude Lycaon,
Tutò Christi, sequas dilaniaret oves.*

DAVIDIS EXEMPLO.

EMBLEMA XV.

I*n nixu genuum telluri fixus, adhaerens
Obtutu mentis luminibusq; DEO;
Gratidicis hymnos fidibus modulatur, & arte
Psalmicanâ, Hebraea gloria prima lyra;
Scilicet amplexus materna munera terra,
Atq; orbis summum, regia signa, decus,
Non jus atq; pium temerat; cor dummodò celis
Insertum, hospitij negligat acta sui;
Dumq; animus flexos ad sydera tollat ocellos,
Acceptumq; polo sortis agalma ferat.
Exerce chordis laudes, mea dextra, JEHOVÆ!
Illum oblita tui, mens, pete, lingua cane!*

REX ET REGINA SERENANT.

EMBLEMA XVI.

C*ernis candenti generosum adamantina nitore
Annulus ut summo dives in orbe gerat;
Cernis ut in medio Phœbus Phœbeq; corusci
Dividua terras lucis honore sacrent.
Regnorum invicto moderamine suabiter orbem,
Regius & SOL & Regia LUNA beant.*

TE

TE SUSTENTANTE VIREBO.

EMBLEMA XVII.

Qua lebat excelsum moles turrita cacumen,
Fugi hederæ amplexu jugiter ipsa vires.
Celsior aëriâ vel quobis nomina turri,

R E X, Ederæ amplexu tu meliore vires.

Ipsa etiam fotu crescit meliore: sed, ut sit (ror.

[Quem penes hoc] Tu fac, perpes utrinq; vi-

REGIÆ OPES DIGNIS.

EMBLEMA XIIX.

Impositam libro galeam fert ara: super que
Regia magnificas dextera fundit opes.

Artes doctus alit codex: Volcania Martem

Cassis: at altari vis Pietatis inest.

Digni opibus Mavorte graves Artisq; potentes:

Indigni, abfuerit si Pietatis odor.

Ergò hic est verus Gazæ donabilis usus,

Qui largo dignos prosperat are viros.

ETIAM MORS ATRA

CORONAT?

EMBLEMA XIX.

Mortua cur roseis orrentur corpora fertis,
Casar, Epictetum voce jocante rogas.

Ille; triumphali superant omnia letho

Quòd mala: quodq; isto nomine semper obent:

A o

Nos

Nos itidem ; sed & hoc : Pietas quòd sola coronã
Hanc ferat, & Christo cum duce semper obet.

NOS SCEPTRA LIGONI-
BUS ÆQUAT.

EMBLEMA XX.

Iuncta colorum (viden ?) atq; insignia Regũ
Horrifera species Mortis avara tenet.
Aurea ferratis Hac sceptra ligonibus æquans,
Uno aufert Reges. Agricolasq; sinu.

INTERITUS SAULIS.

EMBLEMA XXI.

Quis furor hic ? rerum quis hic est præposte-
rus ordo ?

Quæ tali sortem cardine vertit Eris ?
En, hostes metuens per viscera dirigit hostem ?
Utq; necem fugiat se miser ense necat.
Heu, cui divino spes non est robore fulta !
Luce DEI vacuus nil benè prestat Homo.

DUX AGMINE MAJOR.

EMBLEMA XXII.

Eximius belli Chabrias virtute ; sed idem
Non minor in Sophiæ lucta , dictare solebat :
Ceryorum timidus , præeunte Leone, cohortes
Præstare agminibus, Cervo ductore, Leonum

Exper-

*Expertus, sortem belli & variabilis omnem
A virtute Ducis notâ pendere sebasti.*

QUID MITIUS AGNO?

EMBLEMA XXIII.

I*n vite extremis tolerantia summa procellis
CHRISTUM Agno similes fecit habere notas.
Tondenti nunquam pastori obmurmurat iste,
Nec tacito creperum fundit ab ore sonum;
Et CHRISTUS contra vim se nudantis amictus
Subticit, ac nullas intonat ore minas.
Agnus quando subest letanti cade creurgo,
Nen querulo matrem gutture poscit opem:
Taliter indignâ CHRISTUS se morte necantes
Fert, dirum tolerans ore silente nefas.
Quin & inauditi sese maectantibus ipse
Flagitij veniam, Patre tacente, rogat,
An, precor, hic non est perituro mitior agno?
Mitior atq; omni, mite quod esse potest.*

ANIMIS ILLABFRE NOSTRIS.

EMBLEMA XXIV.

I*gneae linguarum vis, Numinis igneus ardor,
Enthea bissentim corripit ora virum.
Huic quoq; CHRISTE, tuam menti bonus infero
flammam,
Ardeat ut jugi pectus amore Tui.*

A 7

TAN

TANTUM CÆLESTIA CAPTO.

EMBLEMA XXV.

Sol prodit claro quom matutinus Olympo,
Expandit florem lutea Caltha suum :
Hinc per cerulei gradientem culmina tecti
Porrecto intuitus flore secuta legit :
Occupat Hesperius Phœbi quom lumina somnus,
Explicitum floris contrahit ista sinum.
Sic ego Te, CHRISTE, aut quando exorientia pan-
Occidua aut condis lumina, mente tuor. (dis,
Quoquò te vertas, animo sequor : omnia, terræ
Hortus me circum qua generare potest ;
Nil sunt : in Te uno fixum cor hæret : ocellos
Unius ad nutum claudo, recludo, meos.

RENOVATA JUVENTVS.

EMBLEMA XXVI.

Accipiter placidi jucundum Solis ad æstum
Intorto plumas corrigit ore suas.
Lota superbacuis expurget corda lacernis,
Ut mens adfectus exuat agra nothos,
Ardet Justicia dium qui accedere lumen,
Christigenæ, ac radijs incaluisse nobis.

RATIS EST ECCLESIA
CHRISTI.

EMBLEMA XXVII.

Cimba

Cimba procellosis agitatür fluctibus, Euro
Per vada caruleas conglomerante minas.
Fertur in immundo pia sic Ecclesia mundo,
Undiq; terrisonis Hoste furente globis.
Sapè tyrannorum valido concussa tumultu,
Sorberi nigris illa putatur aquis.
Rex maris heic somnum placidis indulget ocellis,
Dissimulans proræ tanta pericla sua.
Tempori at ebigilat superatus mole precantium,
Æolia & Coros legat ad antra truces.
Tum fera commoti sedat glomeramina ponti,
Naufragij & quassam liberat ore ratem:
Quæ jam sidereum sedato turbine portum
Scandens, æternæ festæ quietis agit.

SPES ALTERA VITÆ.

EMBLEMA XXIIIX.

Semen in herbosas vernum consurgit aristas,
Quod rigido enectum frigore pressit hyems:
Sic anno so hominum prælongæ frigore brumæ
Mortua pulberius quæ tegit ossa sinus,
Extremi diæ Maii rediiviva calendæ
Elicient agili corpore, mente novâ.

INSOMNIS CVRA FACESSE.

EMBLEMA XXIX.

Nudus ut exorior terris, sic occido nudus:
Apparet formis Mors quoq; nuda suis.

Frustra

*Frustra ergò placidos curis & honoribus annos
Turbarem ac dubias sorte lucracer opes.*

BELLUA VICTA STYGIS.

EMBLEMA XXX.

E*Xsul Agenorides, socios ut vindicet, anguem
Marticolam Aonia cuspide are necat.
Atq; homines ultus socios Homo dius, Echidnam
Orcicolam atherei roboris are domat.*

CULPA PEREGRINA EST ET PEREGRINA SALUS.

EMBLEMA XXXI.

M*Atris ob invidiam scopulis adfixa, Draconi
Objicitur pulcri corporis Andromeda.
Hanc sed Abantiades iuvenis miseratus, ab istis
Fortiter enecto liberat angue malis.
Nos etiam fastus primæ genitricis & ora
Expositos Colubri dentibus are ligant?
Sed melior victo CHRISTUS serpente redemptos
Fæderis eterno copulat igne sibi.*

F A M A.

EMBLEMA XXXII.

H*umanam excedens qua femina tute staturã,
Pes cui tangit humum, nubila celsa caput?
Sum soror Enceladi, Titanis filia, celo
Non minus ac terris invida, nota satis.*

Quid

Quid signant ala? quorsum talaris gestas?
Sunt caduciferi quæ nota sola DEI.
Remigio volucrum celeri levis aëra sulco?
Quom gradior, talos probehit ala meos.
Cur, age, quadrifido gestatur buccina cornu?
Indicat accessum forte an ista tuum? (tractas)
Quicquid agunt homines, quicquid celi incolæ
Mundi in bis duplices dissipat illa plagas.
Gur lusca es? quæ non vidi, mendaciter æquè
Ac spectata, hac re non probas Pama, cano.

SANCTUS AMOR PATRIÆ.
EMBLEMA XXXIII.

Cernis, ut in barathri fauces ardensis hîntes
CURTIUS è volucris precipitetur equo.
Scilicet ut patriam fatenti liberet urbem
Morte, ultrò Stygijs it periturus aquis.
Tanta, locum, pietas illoti verticis, erga
Natalem! in ceco pectore tanta fides!
Nos, caput immaduit sacro queis flumine tinctis,
Mens quorum diâ lucet adusta face,
Tardemus patriæ vitam sacrare periclis?
Curtius hac superet Nos pietate? nefas.

META TYRANNORVM.
EMBLEMA XXXIV.

Nunc, age, inhumanâ fusi dispesce cruoris,
PERSA, sitim! arentes sanioso gurgite
fauces Hume-

*Humecta & pleno fatiatus gutture pausa!
Sic peltatorum loquitur Bellona Getarum
Armipotens Tomyris, stagnanti sanguine peræ
Volsun bumeris caput ut Cyri immerisset. Ab illo
Exemplum moniti rarum captate Tyranni,
Quos dira extra fas belli protrudit Erynnis.*

R A B I O S I F O E M I N A
C O R D I S.

EMBLEMA XXXV.

*C*ui sylvæ auscultant exsensaq; saxa canenti,
Et refluxus torrens, mitis & ore leo;
Ebria femineæ Lyraedum insania turba
Dilacerat: tantum femina dira malum!
Durior ilicibus, saxis lapidosior, undis
Concitor, Lybicus horridiorq; feris.

EXTOLLIT FAMA POËTAS.

EMBLEMA XXXVI.

*T*ollere humo pansis se Struthio nititur alis,
Nec tamen hunc, tentum pondere, lin-
quit humus.

*At volucer pennis nitidum quatit aëra cygnus
Et quom volt, terris, quom lubet, instat aquis
Non; qui sunt ortu grandes & mole superbi
Fortunæ, hos volucris Gloria portat abe:
Sed, quibus est cerebri lux enthea, mensq; sacrarū
Dives opum, hos plumâ traduce Fama gerit.*

C.Æ.

CÆLITUS IMPENDET.

EMBLEMA XXXVII.

Immodica Siculi fortunæ laude Tyranni
Fucantem, ex subijis induit ille suis,
Laudatoq; aptat solio, dapibusq; saginat
Regificis: qui jam se canit esse DEUM,
At capiti intētum pilo equino ut suspicit ensem,
Mox sceptrum ex animis deliciasq; fugit.
Pendet inhumanis celo vindicta Tyrannis,
Innocuos dirâ qui feritate premunt.

OCCVLTIS MERITIS DE-
BETUR GRATIA APERTA.

EMBLEMA XXXIIX.

Unda per occultos terrarum illapsa meatus
Oceanî, æternis flumina pascit aquis,
Inq; suam fluxu rursus exoneratur abyssum
Conspicuo, hac matrem sorte professa Thetide.
Nos bona inexhausto diffusi ex æquore celi
Sugimus ignotis cottidiana vijs:
Quæ per grata decet manifestis æmnibus ora
Reddere, in Autoris fusa perennè sinum.

SPECIES IGNOTA
MINERVÆ.

EMBLEMA XXXIX.

Tantum

Tantus Palladia decor est, ea gloria forma,
Ut si oculis prenda fontibus illa queat,
Omnes in se hominum frontes intendat, Et omnes
Dio animi sensus raptet amore sui.
Hinc veniâ erroris dignus, cui contigit aure
Ignotam malo præterisse Deam.

JUDICIUM PARIDIS

EMBLEMA XL.

Fortunâ genitos Juno promittis honores:
Pallas, opes animi: corpora pulcra, Venus.
Formosa est Juno; jucunda potentia rerum:
Bella Venus; Veneris gratia blanda, Pari:
Pulcrior at Pallas; melior doctrina. Voluptas
Et gaza intereunt: Ars bona jugè manet.
Ergò hanc judicio quia tu postponis inepto,
Lumine te vacuum pectoris esse doces.

ALIUD.

EMBLEMA XLI.

Iunonis patulo formam intusaris ocello;
Junonis poterit forma placere tibi.
Si Venerem spectes; etiam Venus ore decora est:
Pallada si videas; Pallas Et ipsa nitet. (do est:
Tros judex Venerem extollit; Venere orta libi-
Junonem Lydus; Juno gubernat opes:
At qui mente videt Thebanus, utramq; reponens,
Dat forme palmam, Pallas honora, tibi.

ALI-

A L I V D.

EMBLEMA XLII.

Tiresias sacrâ nudatam Pallada veste
 Spectans, luminibus nil capit inde suis.
 Tros at Alexander, nudam contutus eandem,
 Haud usu mœchi luminis inde caret,
 Ast mente Hic cæcus; quâ Dijs oculatior Ille est:
 Sic ego Tiresias, non Paris, esse velim.

SIC SPECTANDA FIDES.

EMBLEMA XLIII.

Non auri probitas tinnitu ac pondere solum,
 Exploratrici sed magè cote liquet.
 Nec sincera fides gestu oreq; nota: probatur
 Officio, mentes exsinuante pias.

NON SEMPER PRÆ-
 MIA FACTIS.

EMBLEMA XLIV.

Piscis ut infelix maletuta ad littora duxit
 Absorptum pelagi tetricitate virum;
 Heu, miser egesta defixus inhaeret arena:
 Et precium est facti mors inopina boni.

PIETATEM NUMINA
 SPECTANT.

EMBLEMA XLV.

Hu

Humanum fluctu projecerat unda cadaver,
Id miserans, fosso littore, condit homo;
Cui terra occultam multi vim detegit auri;
Mercedem pietas non fugit ulla suam.

IN CAPRAM BIPEDEM.
EMBLEMA XLV.

Rodere Apollineam ni cessas, Bestia, sylvam,
Hostica mox Phæbo tela vibrante cades.
Vindex ille tibi stolidâ de fronte rebellet
Cornua, vim celso queis minitare polo.
Post etiam rabidos collidet forcipe dentes,
Quam captas fiet sic tibi fama famas.

HVMILIS LATET, VRI-
TUR ALTUS.
EMBLEMA XLVII.

Indicens Muri laudanda praelia sortis,
Fortunamq; levans ebria Musca suam;
Tu miser es turpi genitus de stercore cani,
Ast ego nobilibus procreor, inquit, avis:
Tu colis umbrosas obscurâ sede cavernas:
Ast ego magnorum tecta pererro Ducum,
Et deformis humi reptans, abscondita queris,
Ast ego celsa alis tollor ad astra citis.
Interea limo tectum subit ille foramen,
Hæc præceps rapidi passeris esca perit.
Nulla premunt humiles Aquilonis flamina colles,
Sed validas Euri percipit Ossa minas.

L.I.N.

LINGVA TRISVLCA PERI.

EMBLEMA XLIX.

Obtrectatoris fera lingua tricuspida instar
Hastæ, terna uno verbere signa premit.
Namq; ipsam primo sese conuolnerat ictu,
Dum luteo nomen polluit ore suum.

Post auscultantum fictis rumoribus aures,
Atq; malignâ animos credulitate, replet.
Tum puram insontis lutat atro stercore famam,
Expurgans quod non abluet omne Thetis.

Ehem, Cerberia telum execrabile lingue
Tactum agat in Stygios fulminis ira lacus!

FRANGITVR IN SOLIDO.

EMBLEMA XLIX.

STat ruri petra cautes immota: resultant
Spicula ad autorem, fracta potenter, Anuro.
Nomen in insontis quæ tela Calumnia vibrat,
Quassa retrò, Domina jam nocitura, volant.

EST HOMINI CVSTOS

HOMO.

EMBLEMA L.

UTrigidis sibi tutatur ab unguibus Ursi
Cum socio vitulum conjugæ Cervæ suum.
Sic hominem fortis imbellem, dives egenum,
Propugnet quovis turbine sortis, Homo.

IDEM

IDEM HOMINI LUPUS EST.

EMBLEMA LI.

Sternit ut innocuos Lupa trux immaniter a-
Balantesq; pari Marte cruentat oves: (gnos;
Sic toto orbe greges hominum populatur inermes
Turba Lycaonijs impetuosa vijs.

CICIVS.

Ad amicum.

EMBLEMA LII.

IDalie similis Volucris, vir magne Poëta
Est, Peges sacro lotus in amne caput.
Albus utriq; color: vox est utriq; canora:
Phæbus utriq; præest: amnis utriq; placet.
Porro sicut Olor strepitus modulatur honoros,
Non nisi quom Zephyri nobilis aura tepet:
Sic mihi nunc etiam taciturna quiescit Aëde,
Quom, Zephyrus, tua nõ hanc ciet aura, meus.

MIHI PONDERA LVXVS.

EMBLEMA LIII.

Densa Ceres nimum gravidis procumbit ari-
stis,
Merges luxuriã deprimiturq; sua,
Ingenuis ita opes animis & crassa voluptas
Sapè nocent, frugem decipiuntq; bonam.

CO. 2

COPIA OBEST MULTIS.

EMBLEMA LIV.

Culmus uterq; agro spicis increfcit eodem,
Ac feſe mirâ diſparitate lebat.

Diverſa hoc præſtat cultura: Illum erigit altè,
Mox frangendum, udo gleba lutata fimo;

Hic, quem ſuppeditat tellus inculta, vigorem
Lentè alit, & rectâ fert brevitæ caput.

Ingenium extollit fors ampla premitq;: ſalini
Res parca erectum ſuſtinet ingenium.

MULTIS OBSISTIT EGESTAS.

EMBLEMA LV.

Diſpar contiguus, Segetè, quæ adoleſcit in arvis,
Una Ceres peperit, ſebit & una manus.

Erigit hanc ſparſi letamen pingue fimeti:
Illam jejuni tardat arena ſoli.

Quos eadem peperit juvenes Natura, Minerva
Quos eadem erudiit, non lebat unus apex.

S. Alter opum ſcalis conſcendit ad alta: ſed Alter
Fortunâ domitus paupere, repit humi.

NONUM CRUDELE VOLUPTAS.

EMBLEMA LVI.

Dapilio accenſos candela fertur in ignes
Ultrò, delicijs immoriturq; ſuis.

Quàm mala, nil homini eſt magis exitiale, Volu-
Quæ fatuum digno corripit exitio. (ptas,

B

CA-

CÆCUS AMOR PROLIS.
EMBLEMA LVII.

Simia tam stolidis in prolem adfectibus ardet,
Sapè ut complexu pignora fota necet.
Quorundam haud aliter non tempeſtiva paren-
Flamma ſui perdit corda novella ſatùs. (tum

FORTIS PATIENTIA UT ACTUS.
EMBLEMA LIX.

Dextram errore oculi falſam, qua erraverat i-
Exardens, ſacro Mutius igne cremat: (Et
Atq; his attonitum pellit virtutibus Hoſtem,
Vindicat & patria libera jura ſua.
Hoc agere atq; pati ſit fortiter! unde recifo.
Alterutro. Virtus dimidiata perit.

PROSPER UTERQ; MARI.
EMBLEMA LIX.

Exortu quoties Pollux & Caſtor eodem
Se geminant, velis proſpera ſigna micant.
Alter ubi ſcandit, pelago occultante maritum,
Prudens infauſtum navita tardat iter.
Provida lex capitis, manuumq; coæva poteſtas,
Utile par: cujus diſſita membra nocent.

LABOR OMNIA VINCIT.
EMBLEMA LX.

Quis tot monſtra domet? captos tot vindicet?
Rerum difficiles tot penetrare moras? (auſit

una

*Una quot Oethei Virtus Herois : ab illo
Disce , laborisequis Numen inesse & q̄s.*

OMNIA VINCIT AMOR.
EMBLEMA LXI. Samson.

*C*laudere quō nequijt bipotentibus anea val-
Moles, aut vincētum ducere mille viri, (*vis*
Captivum excæcat Paphius puer, atq̄ meretrix
Abscissis miserum crinibus esse facit.

DAVID.
EMBLEMA LXII.

*S*anctum vis animi quem religiosa probatū
Fecerat, & cordi perplacuisse DE I,
Cypris Jessigenam furioso ardore cremabit,
Raptum in gymnasij castra profana suū.

SALOMON.
EMBLEMA LXIII.

*S*ed te [*cunctarum domitrix Sapiencia rerum*
Humanū, Schelomo, quem super omne tulit]
Te quom blanda, Venus malesuadis ignibus à Te,
Atq̄ DEO, ad truncos pellicuisse quijt,
Quis jam cordivori tædis obsistat Amoris,
Eximat aut Paphio colla superba jugo?

ET DII SUPERANTUR AMORE.
EMBLEMA LXIV.

*E*cce; tenellorum violentia præpes Amorum
Rapta ut calicolis efferat arma Dijs ;

B 2

Emb

*Fulmineum Regi sceptrum, lassoque tridentem,
Neptuno, atque enses, magne Gradive, tibi.
Ægide non Pallas, non pollet Apollo pharetrâ:
Alcides clavae robur inane gemit.*

*Qui rapiant Homines isti sua pectora telo,
Cujus ab insidijs Numina victa jacent?*

AMOR IMMEDICABILE

VOLNUS.

EMBLEMA LXV.

*I*Pse sui agnoscit medicamina volneris; ipse
Sanat privatâ se quoque Cervus ope:
At mihi, cordivoris qui saucior ignibus, orta est
Orbis in omnigeno nulla medela solo.

DELENIT MUSA FURORES.

EMBLEMA LXVI.

*C*ommutum furij Saullem Jessus Arion
Sedabit cytharâ dulcicrepante chely.
Tacta melancholicos pellit Testudo furores:
Illa potest hominem restituisse sibi.

LATET ANGUIS IN HERBÂ.

EMBLEMA LXVII.

*L*uxuriâ florum quæ multicolore superbit,
Anguibus est nocuis fata latenter, humus.
Florida sic multis numerorum est gratia libris,
Sed tacitum pulcrâ virus in arte latet.

ALITER.

Queis

Quæis teneri sermo carpuntur gramine flores,
Sapè, latens herbis, vipera cauta nocet.

Quicq; ex obscenis versus argutaq; libris
Dicta legunt, pueros tecta venena lutant.

QUÒ MINUS HÒC PROPIÙS.
EMBLEMA LXIIX.

Bellorum ex usu clypei manabit origo,
Tectus ab adversa quo nece miles erat :
Hunc quisq; ad lubitum signabat imagine picta,
Olim : at signa modò gestat abita nepos.

Vir Lacedæmonius scuto, quod grande ferebat,
Exilis Muscæ pinxerat effigiem.

Civibus ut timidi signum ridentibus, Idem,
Forris, ait, magis hæc est nota certa viri :

Nempe ego vicinis sic hostibus ense propinquo,
Ut minimū hoc oculis prendere deigma queant.

SUFFICIAT SORS PARCA TIBI.
EMBLEMA LXIIX.

GRandi contendens imitari pectore Taurum,
Inflatur capto Rana proterva Noto.

Filia dissuadens ; Taurini ventris omasum,
Non æquas, rumpes ilia, Mater, ait.

Illæ Bobem spirans, profligat tuta monentem,
Utq; iterum intumuit corpore, rupta perit.

Dos sua cuiq; : boni fortunam consule : prosper,
Intra qui sulcos ducit aratra suos.

ID LARVA MERETUR.
EMBLEMA LXX.

E*N* personati faciem denudat Amici,
Qui larvam baculo dilacerante ferit.
Certè gypsatos, injuria nulla, sodales
Fucosis animi dispoliare notis.

IN EANDEM IMAGINEM.
EMBLEMA LXXI.

L*A*udatâ nostro virtute Politicus abo est,
Qui mentem linguâ dissimulare potest,
Hunc ubi Alethejâ Candor satus occupat, atrum
Verbosi ingenium nudat honore pepli.

PROSTIBULI DECUS.
EMBLEMA LXXII.

A*N*nulus ut scropha rostro suspensus: honorem
Ornatus comæ sic meretricis habet.

DAMNATA INVIDIES.
EMBLEMA LXXIII.

I*N*cubat arttato fœni Canis hirta maniplo,
Ac depasturos nequiter arcet equos.
Hinc patet Invidia nimum crudelis imago,
Sorte alios privans, quâ nequit ipsa frui.

CONCUSSUS SVRGO.
EMBLEMA LXXIV.

Q*U*ò terræ incutitur pulsu graviore, resultat
Altiùs hòc tumida concava sphaera pile.
Ignea precipiti Virtus quom sternitur ictu,
Celsius erectum tollit ad astra caput.

HAUD

HAVD SIDIT INANE.

EMBLEMA LXXV.

Quodvis sincerum liquidis immergitur obum,
Putre super tactas omne levatur aquas.

Est hoc ingenijs curâ distantibus, aptum:

Quippe animo, ut studiû, sic quoq; pondus in-
Mens, illibato rerum ebria fonte bonarum, (est.

Mergitur ac humili fert sua lucra pede.

Est ignobilium quæ facta putredine morum,

Fluctuat ac celso fert sua damna gradu.

GARRVLA FVTILITAS.

EMBLEMA LXXVI.

Stridula motat obans pupus crepitacula, queis
Ingratum præter, gratia nulla, sonum. (est,

Improba garrulitas & inanis copia fandi

Est crepera stolidum quid nisi vocis opus?

INSISTE PRECANDO.

EMBLEMA LXXVII.

MUnus, Aristippi, Siculus non vile tyrannus
Orantis clausâ respuit aure preces.

Ergò stratus humi talos amplectitur ille

Regis, & hoc voti nomine compos abit.

Factum id carpenti: Mea non est culpa, sed ejus,

In talis aures cui stabulantur, ait.

CONNUBII DVLCIS AMAROR.

EMBLEMA LXXIIX.

Res habet una duo secum pugnantis; Amarū
Dulceq; si abfuerit primū, hac res calica res sit
Altera si desit pars, res afflictissima rerum.
Quom̄ verò alternis vicibus se librat utrumq;,
Dulce & Amarū, eadem res est jucunda: Proinde
Horum absq; alterutro res nulli optabilis illa est.

PROPRIA ARMATURA
VIRO RUM.

EMBLEMA LXXIX.

Cornua sunt validis Naturæ munere Tauris:
Est & franigeris ungula præpes equis,
Est Lepori velox curstanti in crure potestas:
Iratæ adfert unguibus arma Leo.
Piscibus est celerans maris alta per arva natatus:
Mobilis in celsâ nube volatus Avi.
At concessa Viris Prudentia militat: armis
Omnibus hæc tacito fortior una modo.

SVPERATR FŒMINA.
VICTRIX.

EMBLEMA LXXX.

Fœmineum genus est speciosa robore formæ
Armatum: hac omnis vis labefacta cadit.
Ipsa quoq; altarum genitrix Prudentia rerum
Porrexit victas huic superata manus.
Unum se vinculis Tempus rapit illius: Unum
Conficiens illam, quæ domat omne, terit.

TUR.

TVRPIS AVARITIES.

EMBLEMA LXXXI.

Quenam fœminei sexûs ea nautea? terram
 Cernua cur spectat? qua malesuada co-
 Turpis Avaritia species hæc: nescia cali (mes?
 Captat humum: comes hæc est furialis anus.
 Hanc fuge; quisquis amas integra nomina fame:
 Calorum portas, hanc fuge; quisquis amas.

NVNQVAM REPLETVR

AVARVS.

EMBLEMA LXXXII.

Tantalus (en) medijs nunquã satiatur in un-
 Equor & cû pomo dum fugitiva petit. (dis,
 Haud secus, immanis rerum qui gurges, Avarus
 Inter opum studios ore rigente sitit.

PRÆSENS AMTTIT AVARVS.

EMBLEMA LXXXIII.

Impasto subiens plenum Canis ore macellum,
 Maciati partem surripit inde bobis:
 Dumq; amnem superans furto latatur inani,
 Una, quod una dedit, subtrahit hora cibi.
 Namq; pari captat dum lusus imagine falsam
 In lymphâ prædam, quam gerit, illa perit.

SIC PEREVNT QVÆSITA MALÈ.

EMBLEMA LXXXIV.

B S.

Quem?

Quem ruri furtim Leporem deprendit, in urbē
Villicus accepto mutet ut are, gerit.
At fera, dimidio qua jam semisse liceret,
Expediens manibus se, fugit urbe, pigris.
Ex ortu pendet rerum sors ultima: casu
Omnia precipiti, non benè parta: ruunt.

NUMEN OPVM.
EMBLEMA LXXXV.

DIs ego; quem peperit Casu Fortuna marito:
Tam similis matri, quàm cluet ipsa sibi.
Præa oculis oculis præsum generabit: uterq;
Hinc fatuâ indignos prosperitate beat.
At tardis claudo mi gressibus incedenti
Incedit tardis gressibus illa comes.
Rursum ego quom fugiens tacitas rapio æra per
Me præit anticipans ocior illa fugam. (umbras,
Quisquis es, amplexu venientē adstringe tenaci:
Quo fugiente, manet Cura; manente, fugit.

EMENDANT VERBERA
LENTOS.

EMBLEMA LXXXVI.

ILignum, coluit trito quod poplite, Numen
In cassum æra rogans indigus æris Homo,
Tandem animi præceps saxi illidit: Et aurum
De cerebri rupto funditur, ecce, tholo.
Heic ille: ô Divûm tu perbersissime! cultus
Nil das: multatus duriter, æra hominis.

Du-

*Durateis homines animis reverentia maccos,
At censura bonis impetuosas, facit.*

IMPROBA SEGNITIES.

EMBLEMA LXXXVII.

*S*egnitiem quisquis vivo cupis ore tueri,
Respice colla Asinae desidiosa pigra.
Non levat hæc caput, ut jejunia gramine pellat:
Utq; animum pascat, non levat ista caput.

PROPRIUS ET HOMINI LABOR.

EMBLEMA LXXXIIX.

*Q*uæ Natura dedit fingens sua corpora rebus,
Membra & corporibus tra didit apta suis.
Sic volucres junctis ab humo se tollere pennis
Fecit, & aërijs velificare plagis.
Squammigeras verò pecudes luctantia pinnae
Crura jubent liquidis ire redire vis.
At vario humanos operi conformiter artus
Edidit: hinc manuum robora, fulcra pedum.
Væ, quibus utilium colitur fugitiva laborum
Segnities, rebus res inimica bonis!

ORA ATQ; LABORA.

EMBLEMA LXXXIIX.

*U*rcendi plostrum ligni dum vectat equiso,
Heret in obnixo, & ab, rota mersa luto.
Ergò considens lacrumis Heraclea fufis
Poscit opem: nec abest hinc DEUS; adstat, ait:

*Subrige te, tortis & equos incende flagellis,
Atq; rotis pigras, improbe, fige manus;
Tumq; DEI votis inclama numen odoris:
Quippe labori fugas non amat ille preces.*

**I N S T V L T O C O R D E
P H I L A U T U M.**

EMBLEMA XC.

F *Astidit nymphas iuvenis Cephisius omnes,
Inde sui insano raptus amore perit.
Te quoq; Laurigeras qui despicias ore Camœnas
Fastoso, Nemesi perduet igne tui.*

V I S V I C T A L Y Æ I.

EMBLEMA XCI.

Q *uelibet extremum nunc ars propè venit ad
Nec datur humano longius ire pedi (usû,
Vis Bacchi exemplo est metuenda Leonibus ante,
Nunc hominû facili quam domat arte manus.
Namq; superfusâ commotum reprimat undâ
[Hem!] rudis, & nullo dignus honore, puer.*

M E N S C L A U D I C A T, V T P E S.

EMBLEMA XCII.

C *laudus es ingenio sicut pede: sepius acta
Externa produnt interiora nota.*

N A S C E T V R R I D I C V L V S;

M u s.

E M-

EMBLEMA XCIII.

Molitur trepido Mons monstrum nobile par-
 Statq; pavēs tristi rustica turba metu; (tu,
 Ac dum Centauros exspectat, Musculus, ecce,
 Prodit; Et in risum solvitur ille timor.
 Et quota pars hominum vasta molimina curæ
 Istius simili parturit exodio?

DRUNCKHARDI TUMVLVS.
 EMBLEMA XCIV.

Hic situs est madidi Drunckhardus fama
 duelli,
 Vivere, dum vixit; cuius erat Bibere.

MORS AD STAT VBIQ;
 EMBLEMA XCV.

Adversum Soli corpus non deficit Umbra:
 Et quò se vertit, Mors comitatur, homo.

INGRATI GRATIA MORS
 E S T.
 EMBLEMA XCVI.

Frigore concretum miseratus recreat anguem
 Agricola in tepido, nescia fata, sinu:
 Sputo mortiferi quem sauciat ille veneni,
 Pro vitâ regerens; hostica dona, necem.
 Officio improbitas sic leditur omnis: ab illâ
 Non dispar meritis gratia nulla venit.

B 7 Vaner

VANÈ GRANDILOQVI.
EMBLEMA XCVII.

Consuetudo fuit nativa Laconibus, omne
Dicendum argutà cum brevitate loqui.
Horum, ecce, evolvis qui nudat Aëdona plumis,
Vox, inquit, tute es, prætereaq; nihil.
Lusciniam verbis, tacito sed pectore carpit,
Queis est granditonans nil nisi lingua, viros.

SPECIES MENTITA
COLUMBI.

EMBLEMA XCVIIX.

VAb! quàm non justè pacati schema Columbi
Adpensum est valvis, Hospes inique, tuis!
Vultur es aut Milvus, vel si quid fœdius istis
Deplumat teneras & populatur aves.
Unde κῆτ' ἀντιφροσιν mihi diceris Ho-
spes: & hospes
Hospitio tecum post ego nullus ero.

IN COQVVM
EMBLEMA XCVIX

EXiguus patinâ fertur cur Lucius amplâ?
Non discus ventri, sed caro tosta, placet.
Magnum ergò ingenti piscem fer deinde catino,
Aut lancem ferclis trade, Magire, parem.

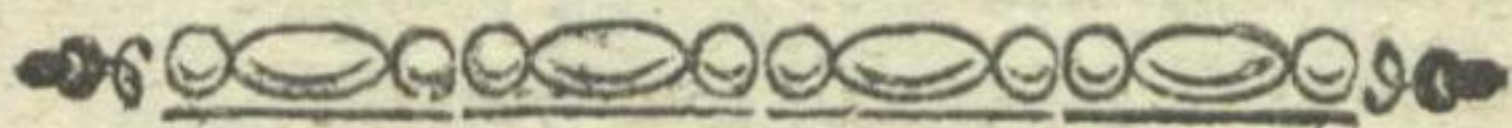
PERFER & OBDVRA.

[Symbolon Autoris.]

EMBLEMA C.

Quis-

Quisquis ad aethereum lucta Virtutis asyllum
 Niteris, indictus me comitare pedes.
 Aspera dumosis late via rupibus horret,
 Ardua precipitis caute minace jugi.
 Scipio me fulcit Pietas: Vigilantia crista
 Lucicana, atq; Anguis cauta senecta, regunt.
 Nec tardat spissis umbrosum clima tenebris:
 Extricat gressus dia Lucerna meos.
 Simplicitas Fidei, pennis induta Columba,
 Intorquere retrò lumina certa vetat:
 Lumina protentam caelo spectantia Dextram,
 Ultrò fatalem quæ mihi porgit opem. (stum
 Heu! Durum (inquis) iter! durū minùs illud onus.
 N I saxo dorsum pondera mira gravent.
 Perfer & obdura! Mens inquit. Projice molem!
 Sanguis ait. tecum, Mens, ego: Sanguis abi.
 At Styga magnificis hilares properate quadrigis,
 Queis lubet! hæc tristime jubat ire gradu.

A D

Divum Romanorum Imperatorem

NEC NON

Illustrissimos S. Imperij Electores
 ac Principes.

ESSERE reor septos humano pectore talpas
 Qui summo rerum caelestia tecta Parenti

Mu-

Mutato cupiant fato relinquare, cunctis
Terrarum imperijs sit fas modò jugè potiri;
Usq; adedè regnis inhiat mortale caducis
Psalma, nec æternos animo vestigat honores!

Quorum perpetuo cura est (Sab) barbararum
Supra se insano titulorum surgere fastu, (Regū
Mille per humani discrimina plena cruoris,
Quis sensus illis adsidera dixerit ullos?
Hic te, TURCA, furor nimum malesuadus ad
Impia agit: hac te rabies in praelia cogit. (arma
Quem, precor, incessis furys? Hominesne? Deūve?
Sin Homines: Hominum certè fortissima cernes
Pectora, pectoribus nunquam cessura tuorum,
Pectora Threicijs Turcarum imperbia telis.
Martia Pannonica dudum quid fulmina possint
Bellona, experta es Fera, plus quàm bellua; bello
TURCA domande tuo: Si nondū insana quiescit
Sævitia, stringent communia Teutones arma,
Teutones aratis acuentes praelia turmis,
Nescia gens vinci, junctis concordia tollat
Si vexilla animis; gens parcere nescia victis,
Christiani diros vincat si nominis hostes:
Quam trux adversum tentabit acinacis, Hector
Quod magnū infelix contra molitus Achillē est.
Tu tamen armato persuasus, TURCA, furore
Hunc frenare tuâ populum conaris habenâ?
Quanta forent muscis operarum pondera. vastū
Exsiccaturis mundani gurgitis aquor,

TAN?

Tanta molis erit Germanum sternere Martem.

Sin verò superum, furiali percitus æstro,
Deturbare paras calide vertice Regem;
Regem, divino qui condidit omnia verbo,
Terrasq; tractusq; maris celumq; profundum;
Heu nimium vanis reprobum conatibus orbem
Cogis in auxilium! vano magis, improbe, nisu
Bella cies, quàm si (res non indigna cachinno)
Fictilis autorem contra se subrigat olla.

Quod si te facerent aliena pericula cautum,
Terrigenum legeres discrimina prisca Gygantum,
Quos pater omnipotens, astris crudele minantes
Excidium, struerent vectos quom ad sydera mōtes,
Fulmine disiecit rutilo, sparsosq; sub undas
Precipitans Erebi tellurem peste levabit.

Te quoq; Threiciūm dux imperiose latronum,
Omniregens pariter contundet suimine Christus,
Nisi scelerare minus venerabile Numen,
Quo collapsa trahent mox indignante ruinam
Terrasq; tractusq; maris celumq; profundum.

Surge age, Romanis venerabile quē penes orbis
Arbitrium, soli rerum cui summa potestas
A summo concessa Deo est, ter maxime Cæsar!
Surge age, nec veteris nimium crudele Magogis
Fer latrocinium posthac! ne differ in annos
Annorum comites illum pessundare! fædo
Carceris è stabulo tandem agmina Christicolarū,
Innumerabilium simul agmina Christicolarum,
Eripe,

Eripe, raptoris miseros ut ab unguibus agnos
Liberat, incedens per spreta pericula, pastor.
Illi te noctu flentes, tua luce gementes
Arma vocant: armis armato obsiste furori.

Haud illi pax est cordi, REX MAGNE, seque-
Hostis eum signis victricibus urget Eous, (stra:
Quo belli junctis oppresso viribus, in Te
Vertet crudelis iterum Thrax Turcicus iras.
Nunc Hostem melius dirum anticipare sacratis
Militia signis, harpe dum distinet alter
Adversâ implicitum, quàm aut fixâ sede morari
Mox debellatis Persarum atrociter ausis
Magnanimum, aut falsò textâ illic pace ferocem.
Insta, dum cogit latronem cedere Persa
Tbreicium includens bifidi discriminis igne:
Haud secus ac tristis ventorum turbo carinam
In Siculo arripiens ponto, sedisq; coarctans
Littoribus, nunc huc volvit nunc projicit illuc.
[Si tamen augustæ potior sententia mentis
Diversum à nostro jubeat concernere suasu,
Hæc nullo fuerint censenda in pondere dicta]
Non DEUS ultricifrustra te maximus ense,
Accinctum in folio tanti splendente locavit
Imperij, terræ statuens Dominumq; DEUMq;:
Ergò pharetratum minimè patiè Tyrannum
Arbitrij divina tui convellere jura,
Spes hominum CÆsar, terrarū gloria CÆSAR.
VOS, ô Teutonice quot respicit alta corona
Glo-

Gloria, Marte, Dulces, animoso & sanguine ereti
Militis Herminij prisco, Vos Marte Tyrannum
Germano frenate truce! non conscia vobis
Pectora virtutis desunt: cordata iuventus
Ardet inhumanum contundere viribus Othum.
Ipsemet astrifero mundi regnator ab axe,
Spondet opem, vexilla gerens & scuta ministras.
Miles ego argutis comitabor versibus, acres
Instigans turmas, ut laudis aromata querant
Eximie gestis pro CHRISTO ac Cesare rebus:
Quis fugiat sacrum pro Christo ac Cesare bellum?
Sancti Vos Capitis membra indivisa: nihil pes,
Nil est manus citra augustae moderamina frontis;
Tantumdem excelsus manuum sine robore vertex
Et sine crure potest: VOS brachia CÆSARIS,
& Vos

Crura, DUCES: Capiti Vos suffecisse probato
Arma virosque decet, sed & armorumque virumque
Atque gerendarum nervos, aurum atque rerum.
Sic ille antiquum gentis revocabit honorem
Teutonice palmis toto victricibus orbe:
Sic concisa ruet quae Asia vis incubat actae
Sub crudele jugum, & Thrax Hercule Cacus ab illo
Mactatus, pecori Christiano parcere discet:
Omnis quadrifida plaga sic telluris in omnes
Germani famam protendet nominis annos.

FINIS.

Mili-

MILITIA HOMINIS
CHRISTIANI.

Autore RIC: B.

Recta probo: perversa sequor: præsen-
sentia damno: (terris
Damnata amplector, cupio celestia,
Hæreo; memet amo: mihi me contrarius odi:
Confector pacem sine pace, Reciproca mecum
Belligero. Totus comburor & algeo. Præceps
Cum cado, consisto. Sanor dum languo. Lætor
Dum me dedecoro. Morior, dum vivo. Triumpho,
Dum superor. Curis me pascō; & gaudia capto.
Impero, cui demens subservio: Liber aperto
Expator cælo: Sed nec me carcere solvo.
Me ludo, me ludo. Mihi mitisq; feroxq;
Damna creo, bilemq; cio, Splenemq; laceſso:
Somnia sæpè amens me somnia cernere somno:
Caligo vigilans: mirâ vertigine mentis
Nunc huc impellor, nunc volvor fluctibus illuc.
Meq; seco in partes varias, perq; omnia verso.
Quod petij, sperno, repeto quod nupc: omisi. (ro.
Cras hodie, hoc, aliud, jam, mox, nihil, omnia qua-
Miles hebes serò Clypeum post vulnera sumo:
Efferor in vetitum præceps: Declivia mecum
Sunt vitia: acclivem virtus petit ardua montem.

Fasq;

Fasq; nefasq; mihi, parvo discrimine distan
Quod libet, idq; licet. Quae tanta inana libido
Audit hoc, atq; audet. Furor hoc meus audit &
Relligionis iners custos, timidusq; satelles, (audet,
Arma Dei perdo, stationem defero. Facti
Sons fugio mulctam, non insons horreo culpam
Ut culpam vitasse nova est occasio culpa?
Saxa memor refero (Sic disco cadere cadendo)
Rursus ad jeta pedem. Pereo vidusq; vidensq;
Ipse ipsum perimo prudensq;, volensq;, sciensq; :
Me medicum mihi quero: nocensq; agresco mededo.
Dum cupio sedare sitim, sitis altera sevit.
Dum pereo flammis, occido sulphure flammam.
Dum sisto undantes undas, undantius undant.
Sic me peste jubat medicina nocentior: ulcus
Ulcere sano mihi, demulceo vulnere vulnus.
Heu! quas inducias, atq; impia foedera, pango
Cum scelere, & Satanâ, fontisq; cupidine vitæ?
Quas soleo cassas peccandi innectere causas?
Ut vana illustri prætexo pallia culpa?
Scribitur in glacie, pluvia indice, testibus Austris
Prima redempturum me bruta tempora vitæ:
Ac cito me solitus rapit in contraria vortex,
Ædituum timidum, & pugilem probitatis inermem.
Mortali nil dulce sapit, nisi quod sit amarum,
Menti immortalis. Pinguis me Ægyptus inescat.
Æternumq; animus nectar fastidit & odit.
Me demitor mundi Mammon, me mysticus hy-
drops, Me

Me diuā omnipotens, cūsa, effigiata rotunda.
Me Belial, me vota Mida, me fulva supellex:
Me me sacra fames, Pactoliq; aurea proles
Fascinat, & sicca fauces mihi dipsade mordet.
Gurges inest anima: nil rictum claudit hianti.
Orcus inest abido: nil picam placat edenti.
Quero satur: quæsitā queror. Quantūlibet indo.
Hic bolus extendit, non os occludit avaro.
Dulcē mihi fœnus fert lamentabile funus.
Servus amor mundi, mentisq; ancilla Voluptas.
(Hæc Cleopatra procax, ille belluo Sardanapalus)
Exigua ingentis præbent solatia luctus:
O quā mirandum, cæloq; soloq; creatum.
Corporis ex pecude, & mentis sum numine mon-
Igne lebi mea terra gravis sese altius effert. (strū!
In me tota ruens carnis desēbit Erynnis.
Ebrius ac mundi musto, somnoq; sepultus.
Regnum animæ prodit speculator spiritus hosti:
Letitiæ & luctus trano per tempora vitæ.
(Vota mihi ventus, caro navis, navita sensus)
Pacificum, curis inter - latrantibus, equor.
Seditiosa meo Republica pectore clausa est.
Grex furit in Regem, Rex audet temnere legem.
Eva mea est illex. Jacob meus & meus Esau
Fuge odium exercent: Tanta est discordia fratrum.
In me quæ fiunt, ea non ego, sed facit alter.
Qui facit, is meus est (heu quod meus) hospes & ho-
Mens mea verè in me, si nō in me esset, inesset (stis.
Nunc

Nunc propè, sed procul est: spurca turpatur amur-
Carnis, & immundi gustat contagia mundi. (ca
Quæ cupio, haud capio. Petor & negor ipsus ab
Et timeo & spero. Securis languo curis. (ipso.
Nauseo & esurio. Sitiens bibo fellea mella ;
Me vitum doleo ; Risus in funere fundo.

De Petrâ mihi mella fluunt , de pumice nect ar.

E scillâ mihi nata rosa est: è sentibus uba.

De sicco fons manat aqua ; de stipite gemma.

Dilubio arummas lacrymarum defleo vitæ.

Et frontem in fontem , atq; in flumina luminæ

Ex isto torrente tamen bibo gaudio vitæ. (solvos.

Lux perplexa, jubar tremulum ; Caligo serena.

Spes expers, status inconstans, persuasio fallax,

Lex illex, Methodus confusa, inconditus ordo.

Bellica pax, risus lacrymabilis, impetus excors.

Flos deflorescens, via de via, cognitus error.

Fama infamis, iners solertia, dives egestas.

Mens amens, ratio delira, invita voluntas.

Dulce malum, mellita lues, funesta Voluptas.

Spes expers, deforme decus, subjecta potestas.

Plena fames, exosus amor : despecta venustas.

Triste decus, probosus honos, fiducia ficta.

Fessa quies, obscura dies, victoria victa :

Aegra salus : animæ sunt hæc solatia mæstæ.

Quid probo ? quid reprobo ? quid amo ? quid da-
mno ? quid opto ?

Heu ! quis, quem, quoties, quæ fastidita reposco ?

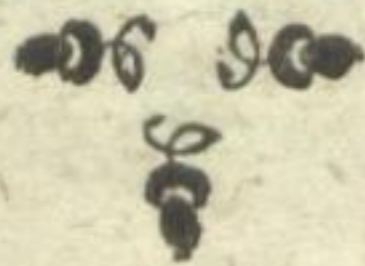
Nolo.

*Nolo, Solo, Volo, nolo, aliud damnosa libido,
Mens aliud suadet. formas mihi surgit in omnes
Protheus affectus. Varia est & Vana Voluntas.
Innumero capite hydra caro supullulat. Anceps
Est animus. Ratio multorum. Dedala sensus
Facta fugit: fugienda facit. Mibi janua casta
Proditor est oculus Vesta. Vaga fluctuat aestu
Spes mea Votorum vario. discordia concors
Me perimit: serbat discors concordia. Semper
Displiceo placeoq; mihi. Vellem ipse tenere
Me sine me. Damnosa mei me copia perdit;
Qui me in me quarit, Non me ut me, invenerit
in me.*

*Hermophrodito animo modò sum mas, fœmina,
neutrum.*

*Seu sum, seu non sum: mecum (me iudice) nō sum.
Me miserum mihi prodo. nocēs agor exul ab ipso,
Ipse mihi turbas moveo, disconvenit ipsi.
Non ego me memini, non sum mihi concolor ipsi.
Credo mihi, non credo mihi, me ssepè fefelli:
Me fugio cupioq;. Mei sum compos & impos.
Ipse ego, non ego sum. Sum partibus alter & idē
Dissimilis, similisq; mihi, contrarius ipsi.
Sic ego nec sine me, nec mecum Vivere possum.*

Autor Ric: B.

SIGISMUNDI DURFELDI

Halâ - Saxonis

PARERGON

ROSTOCHIENSE,

Exhibens Epigrammata,

operis succisibis, in Acad. Rostochiensis, scripta

&

ELOGIUM GERMANIÆ.

16

19

ROSTOCHII

Typis Ioachimi Pedani, Sumptibus
Joh. Hallervordei Bibliop. R.

GENERO SO ET MAGNI-
FICO VIRO,

CUNRADO

von der Lanne/

Sac. Cæsar. Majest. & Illu-
striss. Principis Fuldensis Consilia-
rio, Prefetto in Brückenabb, Libere Francico
Nobilitatis, in tractibus Röni & V Verrb
Capitaneo, Domino in Romers-
hag & V Vebre:

Domino & Patrono meo
benigno.

Illustris Heros, Francici sidus soli,
Artis Patrone, Martij fulmen gregis &
Scientiæ thesaurus atque flos recens,
Linguæq; formatrix, ut & certissima
Vitæ P O E S I S est magistra lubricæ.
Sic credimus viris, quibus fas credere est.
Iacensus istis laudibus P O E S E O S,
En versuum farraginem, per otium,
In hoc Roseto Balthico scripsi mihi,
Et hanc tibi inscripsi, PATRONE MAXIME.
Nam

Nam sicut è maris frementis alveo ,
Secretioribus fluunt meatibus
Refluntq; in hunc rursus tumentia flum ins :
Sic hoc PARERGON, quod typis jam publico,
E fonte conversationis cum Tua
GENEROSITATE natum, ad hanc remittere
Fas esse credidi: Me Achatem filio
Junctum tuo, vias amare regias
Virtutis ac amare vim Poeseos
Amore cogebas tuò laudabili.
Nam nobili exemplo virum celebrium,
Ut MAcEDONIS ALEXANDRI HOMERUM, tū DECL
BRuti ACCIUM, ac ARCHILAI EURIPIDEM suum,
Tum SCIPIONIS ENNIUM, tum OCTAVII
Venam MARONIS & FRIDRICI TERTII
Amantis ÆNE Æ Thaliam SYLVII,
Amas Poësin ac Poëtas, rursus &
Amaris his, laudaris his, his tolleris (rim:
Ex his liquet, cum scripserim ac in scripse-
Est scriptiois causa amor Poeseos,
In scriptiois causa verò amor tuus,
Tuusq; amor, quo me beas clientulum.
Scriptis & inscriptis faveto versibus,
Foveto amorem, more pro solito tuo.
Vovebo gratus, hinc priusquam finiam: (LUS!
TE CUM TUIS ÆTERNA SOSPITET SA-

Tuae Generositat: Additissimus
Sigismundus Dursfeldt Hâlâ Saxo.

Præstantissimo Juveni
DN. SIGISMUNDO
DURFELD

J. U. Candidato fauto-
ri & amico meo di-
lectissimo,

edenti suum Parergon
Rostochiense.

I.

SIGISMUNDE, meos qui summus
es inter amicos,
Accipe, quæ tenui sunt tibi facta
stylo.

Quando tuum vulgas jam Rostochiense pa-
rergon,

Ludo Anagramma tibi, cudo Epigramma
tibi.

Serius affectus sed utrinq; patescet amoris,
Si, qui imo latet in corde, patere potest.

SI-

SIGISMUNDUS DWERFELD

ἀνδραγαθηματιοφεις

LUDIS? FUNDE DIGRESSUM.

FUNDIS. LUDE DIGRESSUM.

IN mundo quicum decertes, semper habebis,
Qui non de mundo es, sed pietatis amans.
Vidimus hinc multos succumbere, porrigere
herbam.

Hosti, & ubi verè dixerit hostis, HABENT.
SIGISMUNDE tui promittit nominis omen
Longè aliud, mundū vincere nonne tuū est?
Sit licet in CAMPO hoc PENURIA sæpius ingens
Auxilij præpti, consilijve boni. (habebat,
Sursum oculos, quondam hos ut Constantinus
En crux est, & In Hac Vince, legēdo vides.
Ergo quid Ludis? Digressum Funde inimicum,
Sit tibi parma fides, sintq; tibi arma preces.
Ast ope quando Dei Fundis, quod gratulor,
hostem.

Digressum ex pugnâ Ludito, saluus ova,
Hoc te velle, imò hoc te in CHRISTO posse.
per illum.

Fusa mihi spondent hinc pia vota patri.
Promittunt imo suspiria corde profecta,
Hactenus & votis consona vita pijs.

A 3

Pergi-

Pergito namq; manent hunc præmia digna
laborem: (locat.

Terra ad summa Vocat, Cælum in honore

III.

Te terram lustrasse, marisq; adijisse recessus,
Scimus. at in cælum quis penetrasse putet?
Qui negat hæc, legat hæc epigrammata, dicet:
abundè

Sunt cælum atq; solum visa tibi, atq; salū.

IV. (Camœnam?

Mene probare tuam vis, SIGISMUNDE,
Non probo. nãq; probis se probat ipsa satis,

V.

Quas inter Divas discordia sæpius ingens,
Instudium hinc facta pace feruntur idem,
Nam THEMIS & MUSA hinc conspirant, &
benè honorem

Altera in alterius plurima visa mihi.

I nunc culte minus Juris consultor & æqui,
Nec colito hanc, illam quò coluisse queas!
Ingenij dat opes, acuitq; in civica jura
Linguã, & Judicium dat bona Musa grave.
Sigismunde probas. hæc cū Themide excole porro,
Cultorem ignorant non decorare suum.

VI.

Barbarie sermonum in Jure superbiat alter;
SIGISMUNDE studes Verba polita loqui.

Ipsa

Ipsa sibi plaudat crepitante Ciconia rostro,
Blando alios recreat suavis alaunda sonos.
Tu, philomela velut discrimina plurima vocans
Promit, & artificii fingit in ore melos,
Hic vario oblectas Lectorem carmine, & illo
Non nisi quod lepido profuit ore fatis.
Unde sed ille lepos? nisi quod complexus es artes,
Quas malus odit ΟΝΟΣ, quas bonus or-

VII.

(nat honos-

Nomine quæ vili dignaris, amice, ΠΑΡΕΡΓΑΣ
Carmina, quando legit vir benè doctus, ait:
Quod si tam cultum potuit prodire ΠΑΡΕΡΓΑΣ
SIGISMUNDE tuum, quale tuum ΕΡΓΑΣ erit!

VIII.

Ut visisse scias te clara rosaria Balthes,
Fra gantes dedit has carpere Apollo rosas.
Quas dū non parcā voluisti hīc spargere dextrā,
Non PARVA huic Campo Copia, Lector ait.

IX.

Qui cælum miscet terræ, & qui sacra profanis,
Hac-audire-tenus non benè suevit homo.
Tu tamen hīc cælum dū terræ, & sacra profanis
Misces, audieris, dulcis amice, benè.
Scilicet in vitâ commixta hæc mente Jehovahæ,
Ex terrâ in cœlum dum properamus, erunt!

L. M. Q. gratulabar

Johannes Tarnobius S. S. theologiae in
Academia Rostochiensis professor.

Non vides supra volucres volantes?

Non vides infra bene fructuosi

Lilia campi?

Si DEUS pascit volucres inertes,

Si DEUS vestit speciosa campi

Lilia, ut possint Salomonis omnem

Vincere luxum.

Quæso, cur nobis ea denegaret!

Quos honorabit ratione mentis,

Quos honorabit radiante celsi

Limine cæli.

MORS CHRISTI.

MORS REDEMPTORIS cruce macerati

Mortis absorpsit stimulum nocivum.

Mors ubi pungens stimulus? tua, atra

Styx, ubi palma?

En cruor Christi, cruce fusus olim,

Irrigat postes animæ meæ: Quid

Ergobis SERPENS VETUS? an cruorem

Tempseris illum?

SPIRITUS SANCTUS.

Quis SPIRITUS SANCTUS fiet

Depromo sacris literis:

DIGITUS DEI est, qui perforat

Mollitq; duros caudices;

Est UNDA PURA, quâ DEUS

As

Men

Mentes rigentes irrigat ;
EST IGNIS, ignem suscitans
Amoris & fiducia ;
EST VERITATIS SPIRITUS,
Blandusq; CONSOLATOR est,
Qui veritatis tramitem
Nos servulos, ceu Dux, docet,
Qui mæsta nostra pectora
In rebus arctis erigit.

Æterna laus & gloria
Sit FLATUI SANCTISSIMO,
Pro regimine & pro flumine,
Pro flamma amoris perpete,
Pro veritatis tramite,
Solaminisq; nectare.

PANOPLIA MILITIS CHRISTIANI.

Bellum perpetuum redintegratur
A castris Satana piumque turmis :
Rugitu Satanas, leonis instar
Discurrens, animas pias anbelat,
Noctes atq; dies piam phalangem
Ignitis jaculis suis molestat.

At miles roseo cruore Christi
Tinctus, nobilibus resistit armis :
Assumit GALEAM sibi SALUTIS,
Et FLATUS GLADIUM, DEI loquelas,
Opponit FIDEI perenne SCUTUM,

Ex-

Extinguens Satanae trucidis sagittas,
Tum se **IUSTITIÆ** subinde munit
THORACE ARMAq; VERITATIS addit
Hec quando explicuit paratus arma,
Obstantes Satanae fugat catervas.

POLITEUMA COELESTE

Sic monstret natura, quod unus possit in uno
Esse loco: **UNUS** ego nunc locabina color
Terrestris patriæ viridantia rura pererro,
Cœlestemq; simul viso, reviso domum.
Nam terræ fragilis fragili sum corpore civis,
Pectore sed celsi civis in arce poli.
A mundo immundo divulsus, in urbe Jehovæ,
Pectore civis ero, corpore civis ero.

Ad Illustrem & Fortiss. Virum,
DN. CUNRADUM von der Tanne
Sac. Cæs. Maj. & Illustrissimi Prin-
cipis Fuldensis Consilia-
-rium &.

SI, **PATRONE**, tuas conarer promere laudes,
Per mare Tyrrhenum parvula vela darem.
Nam dum pro Divis certas, pro Pallade Suada,
Junone, Astrea, Salvificaq; **FIDE**.
Efficis, ut **DIVÆ** de te certare laborent
Mordicus & totum te sibi quæq; petat.

A 6

Effi-

Efficis, ut propter Divarum munera, de te
DIVI etiam certent, te sibi quisq; dicet.
Francica nobilitas, Princeps Fuldenfis & Hassus,
Imò tuis donis In duperator obat.
Multis hoc mirum, quod sufficis omnibus unus,
At paucis mirum, qui tua dona vident.
Consilij polles & divite flumine lingua,
In te conjurant Martis & Artis opes.
Desino: Cum desit mihi lactea Vena Melissi,
Cum nec, uti cecinit, Franca columba canam

Ad Eundem.

Mars simul & Musa exierant, Helicone relicto,
Ad tua dadaleis tecta superba modis.
Et simulac pulchro Mars ordine viderat arma,
Musaq; formosis pulpita plena libris,
Mars ait: Hic Meus Est. at Musa: Vir Est Meus,
A Jove decisa est lis: Utriusq; Siet. (infit.)

Ad Eundem.

TE vidit olim Gallia, Iberia,
Solum Italum, te Turcia, Carpathus,
Et belluosus qui remotis
Obstrepat Oceanus Britannis.
Linguam tenes, quâ Gallia, Iberia,
Solum Italum, quâ Turcia, Carpathus,
Quâ disitus longè ad frementem
Utitur Oceanum Britannus.

His

His quando linguis, Teutoni eam, Latī,
Sanctam, Pelasgam junxero, sic loquor:

BIS QUINQUE linguarum ex terarum
UNICA LINGUA tua est perita.

Ad Generosum & Magnificum
Virum,

DN. JACOBUM UHLFELD T,
Regni Danici Cancellar:

E Cantu volucres, rapidā leo fervidus irā,
Ex ungula cognoscitur:

Vir gravis ac doctus, vir mentis lumine pollens,
Sermone se prodit suo.

Tecum versabar, qui Cancellarius audis
Regni celebris Danici,

Tecum versabar, tecumque loquebar & ista
Loquela te sat prodidit,

Cor pietatis amans, cor Marte satisque politum
Cor arte, linguas prodidit.

Galli, Itali veniant, Germanus Græcus, Iberus,
Tua lingua cunctis sufficit.

Non igitur mirum, quod Cancellarius illa
Es Dania dignissimus.

Nam tua te pietas, stemma, experientia, Virtus,
Doctrina talem reddidit:

Non igitur mirum, quod dudum miseris oris
Sex filios exoticis.

*Nam quibus effectus calrescis dotibus, istis
Vis filios clarescere.*

*Nobile propositum, decumanâ laude vehendum
Huic annuat Diespiter.*

Neapoli Danorum.

*Ad Magnificum & Nobilissimum
Virum,*

*DN. CHILIANUM STISSER,
JC. Celeberr. Archiepiscopatus
Magdeburgensis Cancel-
larium.*

*Cum cãpos humiles uberrima messis inumbrat,
Cum stat vitiferis vinea cincta bonis.*

*Frugibus ac ubis non est manus una secandis,
Concurrunt plures, falce secando, manus.*

*Ingreditur messem laudum, Patrone, tuarum,
Hanc ut publicitus nostra Thalia secet.*

*Sola sed ingreditur, nullis messoribus aucta,
Et tantam messem sola secare nequit:*

*Nititur intereã paucas de cerpere fruges,
Quas memori plectro vulget, in orbe, suo.*

*Namq; catenatos nequit illa silere labores,
Quos tu constanti mente manuq; subis.*

*Ut nox atra premit lucem, lux candida noctem,
Ac ut perpetuã defluit amnis aquã:*

Sic

*Sic nunquam cessas, Patrone, laborq; laborem
Excipit & veluti longa catena trahit.
Ut caelum validis humeris incumbit Atlantis,
Quod nobis prisca concinere lyra:
Sic ceruice tua, simul & virtute recumbit
Magdenburgiaci sedula cura soli.
Consilijs pendere tuis Celsissimus Heros,
In Magdurgensi climate Praesul aet.
Ad patriae simul, utilitas, occulta redundat
Viscera, dum patriae consulis ore patri.
Sic patriae & patri patriae pia commoda praestas,
Nam scis, quod natus sis utriusq; bono.
Ardua res hac est, sed & ardua fama resultat,
Gloria virtutem, corpus ut umbra, manet.
Ergo tuo celebrata superbiat umbra sepulchro,
Fungaris vitâ? laude superstes eris.*

**Ad Amplissimum Virum Dn. ALBERTUM HEINJCt. celeberrimum,
Consiliarium & Professoreme
Megapolitanum.**

Qui successorum pulchram vult nosse catenam,
Respiciat patrem, te, sobolemq; tuam.
Namq; tuus genitor, tumuli jam carcere clausus,
Olim quis fuerit, quisq; referre potest.

Me-

Mecklenburgensis lumen columenq; Ducatus,
Consul & in Canonum Jure professor erat.
Te, Patrone, patri sic successisse videmus,
Ut quod is officium gesserat, ipse geras.
Nam Ducis arcanas Mecklenburgensis ad aures
Admissus, docto consulis ore Duci.
Te simul hæc præsens Academia Balthica tectas
Legum divitias enucleare videt.
Quando tui nati parili ratione parabunt
In bona & officium naviter ire tuum.
Confore non dubito; nam certò spondet ipsis
Ingenij & genij vis, labor, ardor, amor.
Iisdem fortunis & eodem fulget honore
Defunctus genitor, filius, atq; nepos.

Ad Ampliss: Virum,
DN. LAMBERTUM STEINVVIG,
J. U. D. Syndicum & Consu-
lem Stralsunden-
sem.

IN Strælsundensi Steinvvigi, consul es urbe,
Quam patet à radijs nomen habere suum.
Non malè: nam radiat propria de lumine fama:
Et radiat radijs, Consul, in orbe tuis.
Nam tua prælustris pietas, prudentia, Virtus,
Irradiat Sundi mania, templa, fora.

Epi-

EPITHAPHIUM,
MATRONE OPTIMATI,
MARIÆ GOLDSTEINIÆ
DN. JOH: WILHELMI DURFELDII
J. U. D. & Cam. Imp. Ex Ad-
fessoris, Conjugi, Su-
spensum.

EN Golsteiniadum claro sata stemmate nupsit
Et Schönzio & Durfeldio:
Ille meum fatum fato prævenit, at iste
Fato meo præventus est;
Illum præmisi, meq; hic præmittit ad astra,
Illum sequor, at hunc præstolor.
Gratus uterq; fuit, mage gratus uterq; futurus
In calico palatio,
In quo cum vigeant pax tristis nescia litis,
Et vita mortis nescia,
Tu mihi terra vale, nihil es quàm lerna malorum,
Quàm vita mortis amula.

Epicedium

In Obitum Ejusdem.

LA

LAMENTATIO MARITI.

Inunc & stabiles humanos dicito
cursus, (ga.

Fallacesq; tuas spes nimis esse ne-
Inunc, & vultus pulchræ confidito
formæ, (tuos.

Inunc & proavos evehel aude
Quàm sint, instabiles spes quas ho-
mo concipit omnes,

Quamq; parum valeant gloria
forma, genus. (periculis,

Edoceor proprijs, non absq; dolore,

Dum gelidum tumulum, CHARA
MARIA, subis, (senectæ,

Te fore sperabam, columen baculūq;

Gaudia mæstitiæ, te fore certa meæ.

Sed nunc ante diem, præter spem, præ-
ter votum, (meis.

Te tulit ex oculis mors inopina,

Non formæ mors sæva tuæ generiq;
pepercit, (opes.

Quia nostri solidas sprevit amoris

Os pes fallaces! ò tristia spicula mortis

Quæ sine respectu corpora quæq;
metit. O ani-

CONSOLATIO MARITÆ.

Pone, marite, tuas lachrymas, rogo.
pone dolorem, (meum.

Cor, decus, auxilium, delictumq;
Deserui fateor, mundi prælustre
theatrum,

Deserui, nostram, CHAREM ARITE,
domum.

Non tamen aspectumq; tuum, vi-
tamq; perosa,

Ad finem vitæ, quæ placuere, mea,
Inde recusarem minimè traducere
tecum.

Vitæ susceptam, non sine laude,
viam.

En te deserui, sed voce citata Jehovah,
Cujus ad imperium quemlibet ire
debet.

Pone igitur lachrymas, rodentem
pone dolorem

Non perij, præij, voce citata DEI.
Deserui immundum mundum, vitãq;
misellam,

Accessiq; Dei, (terra valet) domũ.
Pone

O animi, mœsti morsus! ô pectoris
æstum!

Ex abitu ac obitu, CHARA MARIA,
ruo. (mis,

Lugeo te erectis ad lucida sidera pal-
Et tua luminibus lugeo fata meis.

Lugeo te labijs, hebetatis aurib. ægris
Osisib., ad tumultû quæ tremuere tuû

Ah! quam sæpe gemo quàm sæpè re-
volvo loquelas, (grata meo.

Quas dedit huic animo vox tua.

Ah! quàm sæpe gemo, quàm sæpe re-
colligo dextram,

Conspectumq; tuum, quo mihi lu-
men eras. (pudico,

Heu mihi! post dextraq; tua vultuq;

Heu mihi! post blandâ voce care-
bo tuâ. (annus,

Una dies mensis, mensisq; videbitur
Longum erit, in sese quod breve
tempus erat.

Sum Nilus sumq; Ætna simul, vim
vim fluminis Ætna

Ebibe, tu flâmas tollito, Nile, meas.

Ut gemit aëria viduatoturturab ulmo,

Cum gemitu lachrymor, cum la-
chrymisq; gemo. Pone

Pone igitur lachrymas, rodentem po-
ne dolorem,

Nam longè dulci conditione fruor,
Define luctifonos è pectore fundere
questus,

Præ lōgè incertis gaudia certa meto,
Gaudia quæ pectō nulliq; sensit & auris
Nulliusq; oculi, nullius ora viri.
Gaudia, quæ nostros poterunt abster-
gere fletus,

Ponere fervefcens anxietatis onus,
Gaudia, quæ nostros animos & cor-
pora nostra, (queunt,
Hic divulsa, iterum confociare
Ut pridem coeptum benè continu-
mus amorem,

Quem modò suspendunt invida
tela necis. (Unda
Spiritus æthereus qui dicitur Ignis &
Cum lacrymis flammis auferat
ille tuas.

CHARE MARITE vale, vanæ certami-
na vitæ (TE vale

Perfice, perpetuum CHARE MARI-
Interea gelidâ placidè requiesco sub
urnâ, (gne, tuum
Expectans reditum, Christe beni,

SYMPATHIÆ ET ANTIPA- THIÆ NATURALES.

Condisce, prudens quàm fuit artifex,
Et quàm potens, qui rebus amabiles
Insevit olim Sympathias
Ac inimicitias atroces.

En Sympathia est nobilis admodum
In vitibus nigrisq; oleis, ut Et
Una alteri implantata, olivas,
Purpureasq; reportet uvas.

Sic Sympathia est fœniculi levis
Ac luminum; sic bili asini nigra
Medetur asplenum, ac hirundo
Caca chelidonium caepit.

Contraq; cygnis cum Jovis alite,
Magnetica gemma ac adamantina,
(Hec impedit ferrum trabendum)
Antipathia perennat ingens.

BELLUM QUOTIDIANUM.

Quando minutatim vitam perquiro misellam
Ingemo, nec mea mens, quo requiescat
habet?

Articulos sanctis difformes legibus Omnes
Esse meos doleo, legifer alme, tuis.
En Volo prescriptas leges in corde tueri,
Ac Nolo hoc ipsum: panitet atq; pudet!

Vuls

Vult mea mens renovata tui per flaminis auram,
Non Vult effrenis luxuriansque caro.
Spiritus ut carne est potior, sic vincat eandem,
Nolle fac expiret, Velle susperstes obet.

LEX DIVINA,

Est mihi Lex domini fulvo pretiosior auro,
Aurum est res fragilis, lex sine fine viget:
Et mihi Lex Domini, melle est jucundior omni,
Lex animum recreat, mel modò labra rigat?
Est legis studium studio mihi charius omni,
Illud cœleste est, hocce profana docet.
O Deus, augeto presentem legis amorem,
Ut, quod amo legem, me miseratus ames.

AQUILA BICEPS IMPERII ROMANI.

Cur aquila illa biceps Romana insignia vestit?
Cur una occiduum, cur altera respicit ortum
Fons solem? Europæ Constantinopolis, ortum
Versus, erat primum caput, Hesperiumq; cubile
Si spectes, fuerat caput, ingens Roma, Secundum.

SUMMUM BONUM.

Dic, SUMMUM tibi quid BONUM videtur?
Dic an DIVITIÆ? negamus illud,
Nam sunt divitiæ nimis caducæ,
Quæ mox flamma vorat, cito unda mergit:

Dico

Dic, an DELICIAE? negamus illud,
Cum sint deliciae nimis nociva,
Quas mors seba manet pudorq; tristis:
Dic, an JUDICIUM? negamus illud,
Stultum est iudicium, inscium FEHOVAE:
Dic, an FOMRA VENUSTA? pernegamus,
Nam res est fragilis Venusta forma,
Quam febris rapit una, morbus unus?
Quid SUMMUM ergo BONUM, rogas, habetur?
JESUS CHRISTUS id est, geras eundem
Id corde! omne geris quod est in orbe.

LUGDUNUM BATAVORUM.

LEida decus Batavis, fama super aethera notum,
Ut dissitum a te recreas!

Quando tuam formamq; situmq; Jovemq; salu-
Dulci recordor otio (brevis

Quando tuum omnigenis redolentem floribus hor-
Et anatomiam rumino: (tum,

Quando etiam repeto, quae Bibliotheca patefeat
Veris alumnis artium.

Cujus praeses erat clarissimus Heinius, oris
Et lacteae Venae pater.

Flore Leida, decus Batavis & regia Musis,
Virisq; claris hospita.

DE EODEM.

Viderat ut Batavis Lugdunum Phœbus in oris,
Doctaq; per totum spargens scripta so. um:

Nunc

Nunc mihi Lugduni, quantumvis Juppiter, urbē
Objice, quam jactat Gallicus orbis, ait.
Si studijs merces præfero: urbem adspice utramq̃,
Illam homines dices, hanc habitare Deas:

ANTVVERPIA BRABAN- TIÆ METROPOLIS.

HÆc ego despiciens turri sublimis ab alta
Antvverpiæ Brabanticæ:
Amstelrodamum nisi merx migrasset in urbem,
Hollandie illud corculum,
Palmam præripere cunctis fermè urbibus orbis,
Quas lux serenat Cynthij.
Nec tamen exanguis sordes: Tibi plura supersunt,
Quibus es ocellus Belgij,
Firma situ & Vallis, opibus tectisq̃ superba es,
Scaldiq̃ navigabili.
Nil super addo: tuo ne de splendore relicto
Incantus aliquid detraham.

MARTISPURGUM ET GIESSA.

Est & Marpurgi Gießæq̃ Academia Cattis,
Utraq̃ concertat prosperitate suâ:
Te V Vinckelmann & te Mentzer, Gießa celebrat
Fincki, Helvici, Hunni & Strag, scripta probat.
Vultejum, Eglinum, Gœddeum, Gocleniumq̃,
Hartmannum ac alios Martia Musa crepat.
B Utraq̃

*Utraq; concertatq; viris, formaq; nitore,
Utraq; sat pulchra est, utraq; clara viris.*

JEJUNIUM.

AN quis nosse cupis, quorsum Jejunia profint?
*Profunt, ut precibus rite vacare queas.
An quis nosse cupis, quenam Jejunia profint?
Quae nostras vires non superare queunt.*

ANTIDOTUS CONTRA TIMOREM MORTIS.

SIbe mari moriar, seu vivo cessite terra,
*Non metuam tristis spicula seba necis.
Nam mea membra aequè de vasti gurgite ponti,
Ac terra tumulo scit rebocare Deus.*

TEMPERANTIA.

Immodicis quicunq; cibus ingurgitat album
*Degener, huic acies fit rationis hebes,
Ut nec in officio dextrè procedere possit,
Nec prece devotà sollicitare Deum.
Vis ergò officio fungi, vis fundere vota,
Sume cibum, at modico gutture sume cibum.*

IN INVIDIUM SATANAM.

Pascit, amat, servat me servum dextera Christi,
*Cum me terra fobet, tum polus ipse fabet.
Ecce, rubet Satanus, pallet, stupet, oscitat, odit.
Esto: pedo Christi tutus orabo mei.*

ELEE

ELEE MOSTNA:

V Is tua pauperibus profūdere munera turmis
Hæc ut compenset dextra benigna Dei?
Noli, ea proclamet sonitu taratantara rauco,
Nec tua, quid dederit dextrā, sinistra sciat.
Des in secreto, nec Vanus munera jactes,
Sic in propatulo Joba refundet opes.

CNISENACUS.

L Ipsa dat Rastrū, Kuckuk *V* Viteberga celebris
Halla Puf, at Keuthum *V* Westphala terra
coquit.

Hi tennes stomachum poterunt torquere liquores,
Mentis at exilium gignere vix poterunt.
Gustrobij coquitur Cnisenacus fortior, ille
Ferri instar, turbat ferrea vel capita.

IN CONVIVAM SIGNATUM.

C Vm doctis convivia viris benè potus abibats
Se meriti immemorem non fore pollicitus.
Ante suis fastis meritum quàm credere tentat,
Allisa est duro frons operata solo.
Hem! quid opus fastis meritum signare? cruenta
Mnemosynō meriti vulnera frontis erunt.

B 2

Ad

Ad Reverendum & Clarissimum
Virum,

DN. M. JOANNEM TARNOVIUM,
Profess. SS. Theologiæ in Acad.
Rostochiensi.

Hic tuos cerno rutilos ocellos,
Elaboratos simul & libellos,
Sub soli sole alterius libellos,
Non & ocellos.

Ergo quis vertet vitio, quod ausim
Te frui presente, tuo favere,
Vultui, quandoq; piè morantem
Frangere lucem.

Ad Eundem.

Cur sitiens fontem fugiam? cur artis abarus
Et pietatis amans, me tibi non sociem?
Nobile Virtutis speculum, pietatis & artis
Esse (fatebor enim) Vir reverende, potes.

Ad Eundem.

JOANNES TARNOVIUS
ἀναξαμμανίζουμος,
ENI, TORNA VISU SANO.

Illustras sanctos animo solerte prophetas,
Et das Christiadum, non sine fruge, gregi.
Appro-

*Approbat hoc Christus, doctorum & lima virorum,
Ex hoc subsidium cor Juvenile metit.*

*En, reverende vir, i, nova commentaria Sano
Visu torna, aptum sic tibi nomen erit.*

Visa prophetarum i visu caelestia sano

Tornatum En, studij premia digna tui

Non vanus labor est, Sosis meret ara, simulq;

Transit ad Eoas Hesperiasq; plagas.

Spiritus hinc & vita tibi post fata redibit,

Nec rapiet totum nigra favilla virum.

DIE SIGISMUNDI NATALI SUO.

Jesu Christe, Deus, Salutis Author,
Natalis reditum mei serenas.

Nam sponsus veluti novus, resurgens

Auro & conspicua nitens corona,

Spectantes oculos in urbe pascit:

Sic Sol auricomus suo decoro

Vultu letificat solum salumq;

Natalis reditum mei serenat,

Et cor exhilarat meum, meisq;

Præb et materiam novam Camænis.

Te, Sol Justitiæ, benigne Jesu,

Odis tergemini honoro supplex,

Quod vitam mihi das, datam tueris,

Flatûs consilio tui gubernas,

B 3

Quod

Quod splendore tuo, tuo nitore,
Per mundi salebras, sali scatebras,
Confirmas trepidos pedum meatus,
Ad presens nitidi decus diei.

Te, Sol Justitiæ, gemens adoro,
Vite reliquias meæ tuere,
Flatus consilio tui gubernas,
Et post curriculum viæ peractum,
Me cœli inserito piæ cohorti.

HOMO RENATUS.

Semine sit genitus foedo, fit saccus onustus
Crimine, vermiculis sit cibus omnis homine.
Fit tamen aeterni renovatus semine verbi,
Purus Justitiæ mysta, jubarq; poli.
Christus enim renovat sibi putida corda piorum,
Adq; suum revocat putrida membra thronum.

Ad Clarissimum Virum,
DN. JOANNEM HENRICUM
ALSTEDIUM, Magni Nomi-
nis Philosophiæ Profess. in
Illustri Herbornæa.

ENodas Sophiam sagace mente,
Et per scripta doces Dei loquelas,
Conservanda cedro vel S Cupresso:
Isthæc cum sitiens lego, legendi

Quam

*Quam sedare, sitim mihi reducunt,
Quin me surripiant mihi legenti.*

Ad eundem.

*S*eu visam Oceano remugiente,
*S*eu transvectuse quo recalcitrante,
*Quos torret medio dies sub axe,
Qui findunt vitreum solum sub arcto,
Qui Phœbi rutilos latent ad ortus,
Queis serâ face Phœbus intrat undas,
Et in vellere te meo, Patrone,
Instructo varijs tuis libellis,
Et in pectore te meo, Patrone,
Incenso nimij favillâ amoris,
Circumgesto: Quid? imò te remotis
Per scripta invenio locis celebrem.*

SILENTIUM.

*P*raclarum statuunt, sermone silentia crebra
*Rumpere, non unquam parcius ore loqui.
Verùm Stultitiæ est specimen: prudentior audit,
Qui silet, inq, loco conveniente silet.*

Ad Nobilissimum Juvenem,

*JOSUAM von der Tanne /
Cunradi filium.*

*N*on genitor tuus est Epicuri de grege porcus,
Nec te Thersiten constat habere patrem.

*Æacide similis jam Martis & Artis honore,
Qui te progenuit, nobilitatus obat.
Unde Nobensilium pralustris turba sororum,
Deditus & Marti grex veneratur eum.
Tu, veius Ascanius, vestigia patris adoras,
Et fame telam continuare studes.
Testor: namq; fui tibi quondam fidus Achates,
Per loca, quæ Francus, Nassus & Hassus arat.
Sicurge virtutis iter, sic indue patrem,
Ut pater in nato sic redibibus agat.*

Ad Eundem.

*S*urculus es generosus & is quò patria virtus
A teneris annis nobile strabit iter.
Maeste isthoc cursu! fias procerior arbor,
Sic tibi Mnemosynes aurea templa eanent:
Qui prius è celebri surgebat surculus agr,
Altior alpinis montibus arbor ad est,
Quam nec hyems sternit, nec venti praelia: namq;
Nobilitate viget, mobilitate caret.

PARATITLA WE- SEN BECII.

*H*erma viatori, Geometrae circinus ad sit,
Et serperastra infantibus:
At VVesenbecij Paratitla polita tyrones
Juris sibi circumferant.

Aureus

Aureus hic liber est, legitur sine nube tyrōni,

Et juris est compendium.

Nam quae dispersae sunt Juris in aequore gaze,

In huncce ribum confluunt.

ATAxia.

Quae ratis incerto cursu super aequora fertur,
Illa sua nunquam certa salutis erit.

Hoc Juris mystæ methodoq; viaq; carenti

Accidit: It, nunquam proficit illud iter.

PAUPERtas.

Sic est: pauperies jacet ac inculta jacebit,
Donec in hac terra cultus agellus erit.

Hac tamen illa sibi tulit indelebile punctum,

Quod doceat praeceptis ire per artis iter.

Ergo Philosophis merito Virtutis & artis

Gymnasium, clavis, vera magistra cluet.

ADULATOR.

Omnis adulator corvo crudelior atro est,
Corvus in abjectum namq; cadaver agit.

Omnis adulator vivos sic rodit & odit,

Ut pedicam vite divitijsq; struat.

IN MANCIPIA VENEREA.

Quam nimis oblectat deformis virga Priapi,
Quem nimis oblectat ventre bisulca Venus.

Illam in visa Deo, sibi rem venatur inanem,

Ille Deo invisus, non facienda facit.

B 5

Illam

*Illam virga atra Stygis exagitabit, & illum
Serpentis veteris lingua bisulca petet.*

**IN VIRGINEM JUVENI
INVITO NUBENTEM.**

N *Ubis invito, sitiens Priapi,
Hunc amas, virgo, nec ab hoc amaris,
Oscula intentas, renuat retorto
Oscula labro.*

*Quis feram invito capiet molossis?
Quis viam invito faciet caballis?
Mutui quis lectus inops amoris,
Litis inops est?*

*E Cypro praesens Venus & solutis
Gratia zonis, puer & Cupido
Suscitent ignes, ut amans ametur
A mare nympha.*

Ad Praestantiss.

**DN. BERNHARDUM DANIELEM,
Disseldorpo-Montan: Gryphisval-
dæ de Jure Dotium publicè
disputantem.**

F *lumbriâ vestis, volucrisq; cantu,
Ungulâ cervus, gradibus caballus,
Voce vel scriptis homo literatus
Noscitur omnis,*

Belgi-

Belgico, quod transfluit unda Rheni,
Hassico, quod proluit unda Lani,
Nassico, quod Dilla rigat, Lycéo

Notus, amice, es.

Unde? per Vocem, per amœna scripta,
E quibus splendet generosus ardor,
Juris anfractus, scopulos, salebras,
Exuperandi.

Nunc eum dicit labor hic dicatus
Dotibus, nunc mactat eum favore
Ad mare Eoum sita Pomeranum
Docta caterva.

Omne commune est socijs amicis,
Ergo communis labor hic honorq̃,
Ergo jam grator tibi de labore,
Grator honore.

Ad Eundem.

Candidus es, Bernharde, tuo me pectore ge-
Et pectus saluum discupis esse meum. (stas.
Signa petis? Signum sit pellis candida cygni,
Qua tua dextra meum pectus amica tegit.
Candorem candore tuum donare monebit
Hic cygni candor, cujus imago cluet.

Ad Eundem.

Æ Stuo amore tui, quem tu nisi fregeris astuta
Adventu, nimio frangar amore tui.

A 6

DE

DE JUVENE PUELLAM PULSANTE.

Armiger imbellem Jovis ales quando columbã
Vicit, nullius premia laudis habet.

Sic validus teneram Jovenis pulsando puellam
Incidit opproprium non leve, laudis inops.

Quid? simul invertit naturam: namq; puellam
Convenit ut placido masculus ore notet.

MICROCOSMUS.

Et homo terrestris Deus, est caput, hujus ha-
Creati parent omnia. (benis

Terrestris simul & mundi celestis habetur
Hymenæus atq; copula.

Est Microcosmus homo, referens ea singula,
Macrocosmus est palatum. (quorum

DIES GENIALIS.

Præstantissimi Juvenis,

DN. MICHAELIS OSTERHOFII,
S S. Theol. Studiosi.

Hæc lux, quam tribuit sibi Michaël,
Est multis odiosa, grata multis:

Est illis odiosa, debitores

Qui sunt & munerare tum tenentur.

Est illis quoq; grata, creditores

Qui sunt & numerata consequuntur.

Est

Es jam debitor annuus, Michael,
Natalis reditus tui serenus
Debet letitiam, simulq; debet
Qua nos letitiâ beare possunt,
Hinc vix grata tibi dies resurgit
Præsens ac animo ciet tumultum.
Sed nos noveris esse creditores
Cum sacco patulo ocyus paratos,
Quod debes, petimus dari: proinde
Da mox tristitiam tuam protervis
Ventis & tabulam mero corona
Spes donare novas satis potente,
Nigras eluere efficace curas:
Dic, Sigsmunde, salus, salus amice,
Dic Alberte, salus, salus & omnes
Natalis reditum mei colentes.
Absit spurcities & æstus ira,
Absint, quas vetus exarat senectus,
Frontes, quas capitis nives honorant.
Ad sint, queis Veneris puer protervis
Pulchris excubat in genis Cupido,
Nymphae scilicet elegantiores,
Et vultu rubeo rotundiores,
Harum tot memores notas tenellis
Posthac imprimito jocans labellis,
Quot pennis volitant aves volucres,
Quot pinnis remeant meantq; pisces.
Misce stultitiam brevem labori,

B 7

Dulce:

Dulce est desipere in loco decente.

Hec cum finieris, canemus unâ:

Quæ nobis cecidit dies, Michaël,

Id hæc sæpe tibi mihi vigenti.

ELOGIUM PRECUM.

Precatio venti instar est.

Tellure surgit Ventus; it

Precatio de pectore.

Abusq; Eoo cardine

Ad alteras fertur plagas

Ventus: precatio petit

Foro soli forum poli.

Nunc Ventus est intensior,

Nunc spirat idem lenior:

Sic nunc preces suspiria,

Nunc & sonora vota sunt.

Pluviasq; Ventus sæpius,

Cogendo nubes, concitat:

Sic ardor in precantibus

Imbres ocellis excutit.

Ventus carinam promovet:

Sic promovet precatio

Christi carinam, Ecclesiam.

Æstate Ventus recreat:

Crucis sub aestu oratio.

MODUS PRECANDI

Filius Dei, mundi bonus ille redemptor

Gestijt in celso fundere monte preces.

Forfan

*Forsan ut oraret flammâ majore, nec essent,
Quæ sanctis votis Injicerent remoras.
Cautius, exemplo Christi, dare vota memento,
Solutus & in solum dirige vota Deum.
Subtrahere te socijs removeq; obstacula cuncta,
Sentiatur ardorem linguaq; corq; piura.*

HUMILITAS DEO AMICA.

*Scandit in sacram Pharisæus ædem,
Scandit abjectus quoq; Publicanus,
Et Deo æterno sua vota voce*

Reddit uterq;.

*Primus exponit tumidâ loquelâ
Copiæ cornu meritum suorum,
Hisce subnixus, malè publicanum
Rodere cepit.*

*At humi fixis oculis, in ipso
Stans loco extremo, sibi Publicanus
Succunt pectus, Miserere, dicens,
Jova miselli.*

*En Deo invisus Pharisæus orat,
Sed Deo gratus, quod iniquitates
Confiteretur, sua publicanus
Tecta revisit.*

*Æmuler, Jesu bone, publicanum,
Corde contrito, vitium peroso,
Gratiam poscam, repetamq; rectum
Justificatus.*

HUMI-

HUMILITAS.

Qui se deprimat, efferetur olim,
Ad summi stabiles opes honoris;
At qui se efferet ipse, deprimetur,
Ut proserpat humo, carens honore.

IRA.

Iram nec ensis fulgidus,
Nec pontus ipse naufragus,
Nec sævus ignis, nec Deus
Vix terret irâ percitus.

Est ira fomes urbibus,
Ut corruant radicibus.

Instigat ad lites lebes,
Oves, boves, aves, apes,
Rugam senectæ provocat,
Florem juventæ concitat.

Qui vincet iram flebilem
Palmanum merebit nobilem.

Propem ticon dicatum Juveni
Florentis.

DN. FRIDERICO HEIN,
Argentoratam abeunti, qui cum
Varno loquens in trodu-
citur,

Varne vale, Eoo penitus contermine ponto,
Patria qui tacitis mœnia lambis aquis.

Varne

Varne vale, discedo tuo de littore latus,
 Ac alia adspiro flumina, Varne vale.
Salve Albis multum, Germanis nobile flumen,
 Salve Francfurti gloria, Moene, tui.
Salve Rhene, tuo liquido qui flumine mordes
 Nobile Strasburgum, quo mihi tendit iter.
Salvete ô fluvij, famâ super aethera noti,
 Incolumem vestris meq; bebatis aquis.
Hec ita dum tacito loqueris, Friderice, susurro,
 Varnus ait, patrij gloria magna soli:
Argentoratum tendit Fridericus: ut à me
 Salvus eat, redeat salvus, Id opto. Vale.

LABOR JURIDICUS ET NAUTICUS.

Ad Florentis. Juvenem.

DN. ALBERTUM HEIN,
J. U. Studios. amicum sum
 gratissimum.

Sulcor Juridicus nauticus est labor,
 Qui sulcare volunt imperiosus
 Aequor, principio se rate muniunt,
 Firmum remigys efficiunt latus,
 Funes adjiciunt, integra lintea
 Et malum manibus fortibus erigunt,
 Tum demum rate spumas salis irruunt.
 Insurgit niger Eurus, rabies Noti,

Frank-

Frangit, ceu tremulas montibus ilices,
Remos, & penitus lintea dissecat,
Inversiq; maris fluctibus horridis
Malum precipitem sauciat undiq;
Ventis interea ludibrium ratis
Infames scopulos Acroceraunia,
Syrtes & tumidum per mare Cycladas
Incurrit, nimio naufragij metu:
O quanto trepidi tum sibi navita,
Cum sudoreq; palloreq; luteo,
Instant subsidium porgere mutuum,
Aversumq; Deum flectere per preces!
Sic qui juridico Judicij ratem
Committit pelago, remigijs precum
Accinctus, validis funibus utitur,
Nervis navigij, nempe pecunia,
Pandit Mnemosynes integra lintea,
Et mali vice stat Dux bonus, ille qui
Impune Oceanum viderit antea,
Sic fausta ratis hac evolat alite:
Apparent subito dissociabiles
Leges, ceu scopuli, tedia concitat
Nullis contiguum limitibus mare:
Insurgit rabies ordinis inscia,
Incertaq; via disjicitur ratis,
Frangit remigium nausea sic precum,
Funes dispereunt, aenea copia,
Post hos Mnemosynes integra lintea

LIII

Turbantur penitus, ruptaq; concidunt,
Et malus validus, Duxi bonus angitur,
Ac desiderio faucius ingemit,
Ductum quando suum non tenuit ratis,
Qua multo gemitu naufraga mergitur.

Hos Juris scopulos caeca periclaq;
E cursu methodi nobilis in scio,
O Alberte, animae dimidium mea,
Agnoscis satis ac ordine nobili
Hoc tantum tua mens transilit in mare.
Testor, namq; tibi copulor indies,
Tecum belificans juris in equore.
Nostrum navigium debile calicus
Ad portum placidum probebat Æolus.

EPITAPHIUM CHRISTIANUM.

Hic per transfennam cœlestia Numina vidi,
Bulla fugax, tenuis flos, levis umbra fui.
A facie ad faciem nunc calica Numina cerno,
Nunc arx aeternâ sum stabilita basi.
Perpetuûmq; virens sum flos, sum stellula nun-
quam,
Occidua & Christo sole corusca mico.

MONS

L. 111

MONS SANCTUS.

Gujus meminit Psalter Regius in Psal. 15. & 121.

DN. JOANN-GUILHELMO DURFELD,
J. U. Doct. Et Camerae Imp. Exadses-
sori, Patrio suo hon: Strenae
Loco Missus.

PAssina sacra profanaque
Multorum meminit pagina montium.
Ut mons est celebris Sion,
Terra jugeribus fertilis accubans.
Ut Thabor quoque mons sacer,
In quo Christus homo glorificatus est.
Ut mons Caucasus optima
Qui cunctis pater est montibus Asiae.
Ut conterminus Herculis
Mons Atlas statuis, notus in Africa.
Quosque Europa sinu fovet,
Alpes Helveticae, Carpathus Hungarus.
Nullum jam, vice strenula,
Istorum tribuo, patrie, montium.
Sed Sanctum tribuo tibi
Montem, Caelituum dulce palatium.
Quem persaepe medullitus
Psaltes expetijt cernere regius.
Ex quo monte Dei sui
Cum speravit opem, nactus opem fuit.

Hujus

Hujus montis amabilis

Est conjux tua, cum Davide, particeps.

Ex hoc letitia tibi

Fax, pulsis tenebris tristitia, micet.

Ad Eundem.

Patruus & pater es: sicum jam nomino sicum,
Ac appello scapham, quā patet esse scaphā.

Si specto cursum geniturae, patruus: at si

Contemplor meritum, patruus & pater es.

Me fore morigerum posthac ex fratre nepotem

Polliceor. quid? ero filius atq; nepos.

DIGNITAS EUROPÆ.

Europæ spatij est Asia & Africa major,

Non tamen Europa est nobilitate minor.

Nobilis Europa est: nam temperie aëris, atq;

Cunctarum rerum fertilitate præt.

Fertilis est frugum, quas sedula cura coloni

Provocat, omnigena fertilis artis agit.

Fertilis artificum, regnum, populiq; frequentis,

Fertilis est verae religionis ager.

NOBILITAS GER-

MANORUM.

Gallus ut ostendet proavorum nobile stemma,

Hoc à Teutonica ducere gente solet.

Anglus idem consuevit, idem versutus Iberus,

Nec minus Italici dulcis alumnus agri.

Ergo

Ergo istis populis, qui vertice sidera pulsant,
Teutonia populus non minor esse potest.

FLUMINA GERMANIÆ.

71 **I**ster, Rhenus & Albis aquæ, præceptsq; Vi-
Flumina Germani sunt potiora soli. (surgis
Supra Tubingam natus, septem ostia pandens,
In pontum Euxinum nobilis Ister abit.

Alpibus indomitum producit Rhetia Rhenum,
In mare Teutonicum qui tribus exit aquis.

E Sylva Hercynia Boiorum profilit Albis,
Quem vasto occiduum combibit ore salum.

E terrâ Hassiaca surgunt vada leta Visurgis,
In ponti salsos exoneranda sinus.

LYSIMACHUS.

Seq; suosq; Getas Lysimachus obtulit hosti,
Arida quo sitiens ora levaret aquâ.

Post haustum queritur: parvi pro nomine potus,
Libertas misero vendita tota mihi est.

SARDANAPALUS ULTI- MUS REX ASSTRIORUM.

Corpore vir vegeto, sed pectore fœmina mollis,
Rex ille Assyrius Sardanapalus erat.

Gaudebat teneris lanas mollire puellis,
Et nere & plenas exonerare colos.

Unde voluptatum sinuoso gurgite mersus,
Ulli vix homini conspiciendus erat.

Istava

*Istam mollitiem praefectus uterq; perosus
Arbaces & Belochus, praelia dira cient.
Rex, cum semiviro comitatu, prodit in hostem,
Victus flammigeram ponit in arce pyram.
Tum se & divitias, eum scortis, sternit in ignes,
Quo solo facto se probat esse virum.*

Regia Danica.

FRIDERICH'S BURGUM.

Regibus insignis surrexit regia Danis,
Cui Friderichs Burgum nobile nomē in est.
Si turrim, templum, speciosa palatia cernas,
Si cernas stadium, picta tapeta, toros.
Ocyus obtusis glaucoma obrepet ocellis,
Turbabit mentem pulchra figura tuam.
▶ Si stellati Argi rutilent tibi lumina centum,
Singula pro merito non saturata forent.

HELLESPONTUS

DANICUS.

Sconica Danorum & Zeelandica rura Jehova
Abscidit angusto caru leog, freto.
Quod veluti vinculum est, quo connectuntur Eoua
Pontus & occidui spumae terga sali.
Hinc abies visura ortum, visura cubile
Hesperium, angusto transit in hocce freto.
Non tamen immunis: nam vectigalia regi
Porrigit Helligoræ, quod Croneburga jubet.

TRIAS

TRIAS VITIORUM COMMUNIS.

M Espilum, Galenus ait, tricoccum
In sinu clauso tria grana gestat:
Sic tribus sordet vitijs operta,
Pectoris aula.

Obtinet primas dominans libido,
Invidus livor retinet secundas,
Tertias sumit rabies procaci
Voce nocendi.

CURRUS AFFECTUUM.

E St auriga velut ratio, moderamine cert.
Affectuum currum regens.

Fastus, avaritiae, mæroris, flamma furoris
Sunt istius currus rotæ.

At πολυπλοσυμένη libor, cōmercia præva,
Et cura ventris sunt equi.

Quod si auriga viâ fragilem sinat undiq; currum
Exorbitare regiâ,

Non vocem illius, non audit currus habenas,
Sed in barathrum decedit.

HOSPES INGRATUS.

T Otus ingrato grege sordet orbis:

Quisq; venatur sibi dulce munus

Rarus agnoscit memor, aut repondit

Munere munus.

Militis

Militis fronti immemoris Philippus
Voculas curabit eas inuri:

Hospes Ingratus, Bene! nam cuculus
Stygmate dignus.

*

Quemlibet ingratum si stygmata nigra notarent,
Pleraq; stigmatibus turba notata foret.

TIMON MISANTHROPOS.

O Sor atrox hominū Timon aliquando roga-
Cur homines odio prosequeretur homo? (t. 9.)

Odi, inquit, reprobos ob fœdum crimen Et odi,
Quod possint reprobū crimina ferre, probos.

OFFICIUM DOCTORIS.

F Ungeris officio Doctoris? ritè doceto,
Quodq; doces alios, te quoq; ferre doce.

Quod si recta doces, sed peccas curvâ sequendo,
Non fiet melior, quem tua lingua docet.

Curvâ etenim nunquã tibi rectificabitur umbra,
Ni curvam virgam rectificare velis.

ULCUS REIPUBL:

C Redite vix unquam vir perniciosior extat
Paupere, qui summi culmen honoris adit:

Namq; sui oblitus, tumet, intonat, edomat illos,
Qui patrefecerunt istud honoris iter.

Est hederæ similis, quæ junctâ, increfcit in altum,
Arboribus, verum postmodò curvat eas.

C AMU-

AMULETUM CON- TRA TRISTITIAM.

O homo, si sentis crebros tentaminis aestus,
Perfer eos, tanquam certa capistra Dei.
Nam qui caelestem sphaeram vult usq; moveri,
Qui noctem & lucem vult agitare vices.
Hic idem crebro te vult ferbescere motu,
Ut modò lux hilaris, lux modò tristis eat.
Si careat scuticà petulans caro nostra ferocit,
Temperat hinc lachrymis gaudia nostra Deos.

MENDICUS MEDICUS.

Mendicus fuerit medicus, si tertia desit
Litera, si sub sit, medicus mendicus habetur.

ELOGIUM PSALTERII.

Queris, quis inter plurimos, quorum undique
Messem metas uberrimam,
Libros, mihi sit coreulum & clenodium?
Dicam: Sacrum Psalterium.
Est illud anatome indicans motus meos,
Verasq; causas motuum.
Est Officina continens certissima
Afflicto alexipharmaca.
Est pelagus, in quo margaritas colligunt
Jam fracta ventis pectora.
Est suave pratum, est splendidum rosarium,
Paradisus est ipsissimus.

*Ubi redolent dulcissimi fructus, ubi
Vite arbor optatissima.*

ANGELI
PROEXERCITU CON-
STANTINI.

*Cum Constantinus deduceret agmina, contra
Licinium, Christi qui gravis hostis erat.
Ecce, videbantur piceæ super agmina flammæ;
Flammæ angelicam crede fuisse manum,
Quâ Deus ipse suum populum defendit & ollæ
Fortia Licinij fundere castra dedit.*

Epicedion in Obitum

Viri Spectati & Honesti,

HENRICI von der Lube/
civis Rostoch: primarij

*Lenta corripitur dolore febris,
Lævalle eripitur molestiarum,
Ac inter proceres poli locatur
Henricus, patrij solæ voluptas,
Civis Rostochicæ modestus urbis.
Multis flebilis it: Suum, ecce, cives
Concivem repetunt sibi, propinquis
Singultu repetunt suum propinquum,
Ac desiderijs fidelis icta
Conjux, nunc tonues suo favilles*

Es

Sententia

Sentit corde, caverna sicut Aetna,
Nunc largis lachrymis genas, ut amne,
Humectat, querulas bians loquelas:
Eheu! dimidium mei recessit
Ex ulnisq; meis meoq; vultu.
Eheu! delitium meum caputq;
Me lecto viduo reliquit agram.
Sit desiderio pudor modusq;
Tam chari capitis: Deo citatus,
Cives Rostochij Valere-jussos,
Ad cives Solyma nova praebet,
Quem nos ad placitum Dei sequemur.

MORS.

Credite, mortiferà nihil est incertius horà,
Verùm morte nihil certius esse potest.
Ergo paratus eat cunctis homo quilibet horis,
Ac si hodiè gelidam sit subiturus horum.

Ad præstantis:

DN. BERNHARDUM DANIELIUM
Disseldorpo - Montanum,
J. U. Cand.

Irruptum vinculum Pyladem conjunxit Orestis,
Thesæa Pirithoo consociabit amor.
Tu præstes Pyladem, præstabo fidus Orestem,
Sis mihi Pirithous, Thesæa adesse vides.
Vivat amor noster, sit læti conscius ortus,
Inscius interitus: sic volo; vivat amor.

Ad Præstantiss. Juvenem

DN. MICHAELEM OSTERHOFFIUM,
S S. Th. Stud.

Sylvas atq; feras citbarâ Rhodopeius heros,
Tu lingua dono pectora casta moves.

Rebus inest genius, sermones Suada figurat,
Verbis & rebus concio pulchra tua est.

Si cupis aeterna decorari frondis honore,
Copulet hæc ambo concio quæque tua.

JURAMENTUM.

Afirmaturus rem quandam, dirige linguam,
Per calum aut humilē ne citò juret humum.

Vox Ita confirmet, quod confirmare teneris,
Vox Non, quod poteris jure negare, neget.

IN DIVITES INDOCTOS.

Qui frater ignorantia
Nummis abundat aneis,

Est instar agni simplicis,

Quem bellus aureum tegit;

Idemq; ficus instar est,

In rupe prærupta sita,

Quam non homo depascitur,

Sed corvus ater devorat,

Hoc est, adulator levis,

Qui dicitis cor cereum

Lingua veneno fascinat.

C 3

CU.

CULICOMASTYX.

Quando lebes mittis culices sic mustito mecum
Te voluit culicum grex levis esse lebem.
Fallor? an hac causâ culices mihi mittere gestis,
Ut Culicomastyx, Rexq; cluas culicum.

IN JUVENEM PRIUS DE UXORE, QUAM DE VICTU, SOLICITUM.

Ordinat ipse Deus, dicis, connubia: credo.
Ergo mihi rectè ducta marita? nego.
Hocce jugum subiens nullo peccamine peccas,
Peccas, dum nullo præditus ære subis.
Unde tuam sociam, famulos & pignora lecti,
Si te vix poteras, sustinuisse potes?
Ergo jugum duplex humeros collumq; gravabit,
Prolifica & conjux & malefuada fames.

IN VIRGINEM ANNOSAM JUVENI IMBERBI NUBENTEM.

Quando pares paribus junguntur, dicitur quor-
Inbesti nubas virgo vetusta viro. (sum
Credideram, tibi jam perijisse Cupidinis æstus,
Nec tædis Juvenem, quem cupis, esse parem.
Cum tamen Altitonans Deus hoc permiserit, Esto
Miror, non remoror, rideo cum video.

IN CONCIONATOREM E
SUGGESTU AD CELLAM VINA-
RIAM EUNTEM.

EX ara Domini, Bacchi descendis ad aram,
Sacra Deo & Baccho postmodo sacra facis.
Cur ita? reddiderat tibi siccam concio linguam,
Quam poterant liquidi, pocula rigare meri.
Posthac manè nobis sic pura operaberis ara,
Vespere ne spurca sic opereris hara.

In Eundem.

Manè Dei verbum disseminat ore disertis,
Vespere non poterat, cur? benè potus erat.

IN DEFORMEM SPONSAM

Pulchra suo sponso, nobis non pulchra videtur,
At satis est sponso complacuisse suo.

IN PINGUEM LANIUM.

MCur tu pra reliquis abdomine tardus anheleso
Quaeritur? In promptu, causa sed ista datur.
Es lanius, macrasq; studes dis vendere carnes,
Distentas stomachum pinguibus ipse tuum.

AD SPONSUM OR-
GANISTAM.

SI tua sat promptè moderatus es organa, sponso
Cur promptè sponsam non moderere tuam?

C. A.

Ex.

IN

*Exploras, digitis dum doctus tangis, hydraulum.
Sic tactu discis, qua tibi sponsa fiet.
Dissona si vox sit, per te fit consona: conjux
Consona sic fiet, dissona quando fuit.
Pectora demulcet dulcis concentus hydrauli:
Sic vestra harmonie vis pia corda movet.
Vestrum connubium tactus, symphonia, motus
Fulciat an super hac vis voveam? voveo:
Organa quot gestat resonantia corpus hydrauli,
Tot subeant vestrum pignora chara torum.*

IN CATELLUM PE- DENTEM.

E S bellus, belle dum ludis, belle catelle,
Cum post stercus oles, verbera ferre soles.

IN POETAM CIRCUM FORANEUM.

I.

*I*N nulla statione manes, hinc nullus honorum
Ramus Apollineas vult decorare comas.

II.

*Urbe cares certâ, totoq; vagaris in orbe,
Si certa urbis eges, orbis honoris ages.*

III.

*Testipe sustentas, cum sic quoq; vivere possis,
Ut valeas alyis suppeditare stipem.*

Arbusta

*Arbusta crescunt, si certa sede moventur &
Sic stabilem stabiles concomitantur opes.*

IN ABBATEM QUENDAM.

E *Si Abbas titulo pater simulq;
Ipsa re pater est: tenete risum.
Nam natos tituli sui vigore,
Naturaq; facit tenore natos.
Illi spiritualiter creantur,
Hi carnaliter exeunt in auras.*

**IN CORDATUM ET
CAUDATUM.**

E *Seerte cordatus & es caudatus, amice,
Quidni cordatus? cor bobis ore voras.
Quidni caudatus? tibi cauda nigerrima pendet,
Namq; niger vitam bibis in orbe nigram.*

**IN SUECUM BARBA-
RE LOQUENTEM.**

C *Aseus in Suecia pressus; pinguedine multos
Recreat & cuprum mittitur inde probum.
Qua Suecus in Suecia didicisti verba latina,
Vel Crasso risum conciliare queunt.*

AUREA BULLA CAROLI IV.

V *itricus Imperij, decoctor, nexia pestis,
Carolus fuisse Quartus olim traditur.*

Insignes Aquila Romana ebellere plumas,
Mercando, dissipando fines, gestijt.
Imò Vel Imperij totius vendere corpus
Promptus satis, si quis liceretur, fuit.
Hunc tamen authorem sibi vendicat Aurea Bulla,
Qua petra stat, quâ nititur vis Imperi.
Nam Jus Imperio, per quod coalescere possit,
Legesq; dat sublimibus Septemviris.
Istius intuitu Bullæ decus omne meretur
Carolus, nec orbi pœnitendus præfuit.

ORNATUS CONVIVALS BACCHYLIDIS.

Quodvis Symposium, quod dextra benigna parat,
Ut laudē mereat, quatuor ista decent. (bit,
Pax convivantes connectat candida mentes,
Surgant è pleno fercula parca penu.
Exhilarent animos generosi dona Lyxi,
Condiat & lepidus mutua verba jocus.
Pax convivarum, modicè data fercula, vinum
Cos, jocus, ornatum conciliare queunt.
Quatuor hæc, quæ cœna fovet, jucandior illâ est,
Quæ Regi Assuero cœna parata fuit.
Dulcior est his, quas Cleopatra Antonius olim,
Antonijq; dapes quas Cleopatra dedit.

ELOGIUM HISTORIÆ.

Dicitur Aemonij Chiron præceptor Achillis,
Res veterum gestas sic retulisse lyrâ.

Her.

*Herculis ac alium pugnas ut sciret alumnus,
Et vellet priscis amulus esse viris.
Rectè Phyllirides sic informabit Achillem,
Nam bis historia nobile calcar habet.
Est etenim prisci testis bene conscius ævi,
Nuntia, præteriti temporis acta canens.
Est lux, est vates veri vitæq; magistra,
Metropolis Sophiæ, Theologiæq; basis.
Hanc lege, quò fias prudens: prudentia veræ
Profluit Historiæ de locuplete penu.*

DE PLUMATA AQUILA ROMANI IMPERII.

*V*s Imperi nullius atq; terminus
Romano erat potentior vel latior:
Sed hoc moderno seculo potissimas
Romana Aquila plumas sibi raptas dolet.
A vulsa penitus Asia est, quam jam tenent
Turca, Scyta, Christi gregemque persequens.
A vulsa penitus Africa est & maximas
A vulsus Europæ simul nervus bone.
Ubi nunc Iberia est? ubi nunc Gallia?
Ubi nunc Britannia est? ubi nunc Dania?
Pannonia, Sarmatia atq; Lusitania?
Sicilia, Corsica, atq; Sardinia, Allobrox?
Sunt regna propria proprijs sub regibus.
Ubi nunc Italia solum? quod Imperi

Primum ac abitum olim fuit patrimonium,
Calabriam, Campaniam ac Apuliam,
Neapoling, Rex Iberiæ tenet.
Domicilium sedemq, Romam Cesarum,
Picenum agrum, Flaminiam ac Hetruriae
Partem, supremus occupabit Pontifex.
Pulchras Italicæ soli provincias
Sibi Veneti liberrimi jam vindicant.
Sic restat Imperio potens Germania.
Quod ergo non habebat olim terminos,
Hoc penè terminatur in Germania.

HUMANA CÆCITAS.

E Ja age, depositis mens expergiscere curis
Cerne, quibus tenebris obrutus erret homo.
Carnibus indutus, rationis lumine pollet,
Est miser, at miserum se nimis esse negat.
Secum non habitat, peregrina negotia quarit,
Delitijs inhiat, gaudia vana metit.
Excubat in rebus, curâ vigilante, caducis,
At res cælestes somni culosus agit.
Rebus in externis est intra & fervidus extra,
In rebus sacris frigidus ac rigidus.
Debile corpus alit, quod fæda ac fæta cloaca est,
Cui simus & limus fumus humusq, subest.
Ast animam, summi qua est dulcis imago Jehovæ,
Nisitur imprudens emaciare fame.

Edo-

Edomat assiduis animalia quæq; capistris,
Sed propriam carnem non cohibere potest.

Proponit modicè defessis pabula brutis,
Se nimis epulis prægravat, imò necat.

Quò magis ad luxum ac ad Circes pocla propin-
Hoc magis à cæli tramite flectit iter. (quat,
O tenebras! ô stultitiam! lymphatq; corda!
Vibit, cui ratio est ut rationis inops.

VICTIMA CORDIS POENITENTIS.

COrgemitt teneri lacrymis habetantur ocelli,
Crus tremit, obtusa est vis utriusq; manus.

Cor corpusq; tuam, quæ vindex criminis, iram
Et pæbet & blandum scire levamen aebet.

Occulo vulneribus mea turpia crimina Christi,
Illinio ejusdem sanguine membra mea,

Tum, velut ignis aquâ: sic, ô Pater alme, furoris
Flamma tui, Christi sanguine tincta perit.

SANITAS.

SAnitas gemmas pretiosiores,
Et dapes vincit Siculas, opesq;
Quas habet Pactolus & ipse Cræsus
Rex opulentus.

Quisquis hanc ipsam sibi corde toto
Diligit, cautus stabilem dietam
Servet, immanes calices modesto.

Ore recuset.

C 7

Victi

*Victus incertâ ratione grassans,
Auream sternit citò sanitatem,
Est ei pestis, rabies, cicuta, in-
justa noverca.*

VOT. PRO SANITATE.

I*Mum dum ventrem compunctio crebra flagellat,
Attenuat Vehemens reliqua membra dolor.
Vulnera qui mihi das, genitor, data vulnera lenis,
Ut dolor in plausum degenerare queat.
Ut sanis membris & sanâ pectoris aula,
Vela per officium dem renovata meum.*

CONTRA SATANAM.

Q*uot nostrâ teneros gerimus ceruice capillos,
Tot Satana nobis organa rete locant,
Pectora nostra, Deus, muni cœlestibus armis,
Pelle per angelicam, castra Satanis, opem.*

FIDES.

M*unificus dives cum præbet munera, pauper
Extendit dextram, quâ capit illa, suam.
Sic qui thesauri sunt Christi sanguine parti,
Hos homo salvificâ prendit habetq; fide.*

IN MAMMONAM.

L*upis & agnis quanta sortitò obtigit,
Mammone iniquo cum Deo est discordia:*

Deus

Deus rapinas, furta, caedes & dolos
Prorsus vetat, penisq; diris concutit:
Mammona fur est, raptor est, caedes patras,
Excugit homines & Dei libat decus,
Quando velut Deum coli se postulat.

PSEUDOPROPHETÆ.

Cautus evites reprobos prophetas,
Namq; securos addeunt, ovillis
Pellibus tecti, simulant, lupina
Corda foventes.

Non ferunt dumeta recurva ficus,
Non ferunt spineta renata botros,
Nec bonos falsi poterunt propheta
Edere fructus.

Ergo eos fructus reprobi revelant,
Scilicet prorsus maculosa vita,
Ergo eos prodit gravidum doloso
Dogma veneno.

Arbor eludens Domini labores,
Stirpe per falcem penitus recisa,
Igne comburi soles: Hoc prophetis
Accidit istis.

DILECTIO PROXIMI.

EN tota nostri proximi
In hac fita est dilectio

III

Ut hoc bonum, quod vis tibi
Conferrier, idem proximo
Velis: ut insuper malum,
Quod ferre non vis, hoc idem
Inferre nolis proximo.

Sed proximus quis est tuus?
Non qui tibi devinctus est
Meritis; amore, sanguine,
Sed omnis is, quisquis tuae
Naturae egebit particeps.

EBRIOSITAS.

Mundana quanam gloria? quod decus?
Vini culullos tempus in ultimum
Deducere & dulci morantes
Frangere saepe dies Lyao,
Baccharier, non sanius, arbitro
Dato bibendi, quam populus Thracum
Bacchantur Edoni: Gulosis
Dulce decus furere est amicis.
Hanc gloriam tu supplicio gravi
Deus coerces: De grege me tuo,
Ne rursus in luxum resorbens
Unda fretis ferat aestuosus.

PERSECUTIONIS PRÆMIUM.

Deseris prolem, sociamq; lecti,
Deseris fratres simul & sorores,

Deseris

Deseris campos simul & parentes,
Deseris aedes,
Nomen ubi Christi reprobis perosum?
Centuplum Christus tibi reddet olim,
Ut saluari valeas in ævum
Calicus hæres.

BONITAS DEI.

Heu! miseri sumus, in fædo peccamine nati,
Hinc nobis sanus sensus inesse nequit.
Os prava eructat, cor turpia ponderat acta,
Ad cœnum vitij pesq; manusq; volat.
O Deus, immensa est bonitas tua, membra quod
hæc quæ,
Ad vitium properant, plectere non properas.

GLORIA DEI.

Cogitas quiddam, loqueris, laboras,
Cogita sic, sic loquere & labora,
Ut Deum laudent tua cogitata,
Dicta labores.

DIVITIÆ.

Sunt laquei instar opes & habendi sacra libido,
Quæ corda rebus alligant vanissimis.
Unde Dei Verbig; illos oblivio cepit,
Quibus furit fames opum tyrannica.
Quidni igitur citius, quàm dives calica regna
Carnelus intraret tumens acum brevem.

Virus

Virus avaritiæ loliumq; libidinis huius

E corde, Jesu, funditus tollas meo.

IMPURITAS CORDIS.

O*re quod excipitur, minimè nos fœdat: Idipsum
Albus concludit, projicit albus idem.*

*Ore quod ejicitur, certè nos fœdat: Idipsum
Pullulat è fœdi pectoris arce foràs.*

*Fœdi dicursus, cædes, tum furta, rapina,
Fucus, adulterium, libor & inde fluit.*

*Hos aberrunca natos in pectore sentes,
Corpore da in puro pectora pura, Deus.*

TIMOR DEI.

C*ur homo formidas homines, qui corpora tantè
Interimunt, animas non violare queunt?*

*Formides Dominum, qui animas & corpora feda
In Phlegethontes trudere nobis aquas.*

*Formides Dominum, qui animas & corpora pura,
Ad cœli juges elevat inde dapes.*

SERVUS PECCATI ET JUSTIT.

P*eccati servus vitio qui polluit omni
Membra, quid inde metit? dedecus atq; necem.*

*Servus Justitiæ, cui per placet orbita legis,
In cœlis requiem glorificatus habet.*

*Præmia peccati sunt mors & dedecus omne,
Præmia Justitiæ gloria, vita, salus.*

HX-

EXTRA MUNDUM.

INcola stelliferi cæli cupis esse? laboras
Inferensi Satanae carnisq; domare furorem?
Sis Extra Mundum, mundi consortia bites,
Namq; voluptates oculis animisq; ministrat.
Quando Corallium liquidis existit in undis.
Flexibile est cunctisq; hominum tractabile dextris,
Ast abit in lapidem, digitis emollier ullis
Respuit, Extra Undas fluidas si existere possit.

IMPIETAS.

IMpia mens vitijs se prorsus inebriat; Unde
Odit eum, recto quisquis amicus agit.
Quisquis amicus agis recto, nelinquit rectum,
Impia quod tibi mens non sit amica satis.

VOTUM CONTRA IMPIETATEM.

IN scelus, in ludos, in pocula, in ludiera facta,
Est homo corde suo cereus atq; celer.
In virtutis opes, in fasta placentia Jobæ,
Est homo corde suo ferreus atq; ferus.
In virtutis opes, da sim, bone Conditor orbis,
Cereus, in vitium ferreus atq; ferus.

CRUCIFIXIO CARNIS.

SI crucifixus erat pro nostro crimine Jesus,
Convenit Et nobis nostram crucifigere carnem,

Ac

Ac desiderijs praviq; resistere sensis.

*Si renuis carnis propria crucifigere luxum;
Tum certè absq; moris, ira irritata Jehovæ
Plagarum horrendâ facie crucifiget eandem,
Ut sic pro merito, pœnis crucifixus acerbis
Posthac desistas crucifixum temmere Jesum.*

DEUS EST DEUS MEUS.

S*I Deus ipse meus Deus est, formidine mortis
Liber, delitium spirituale colam.*

*Si Deus ipse meus Deus est, errata remittet,
Me renovare volet, glorificare volet.*

*Si renovare volet, volet & revocare sepultum
Corpus & inducere hoc integritate novâ.*

*Nam non perfectè Deus hîc renovare laborat,
Post mortem plenè vult renovare pios.*

VOTUM.

Q*ua viduat a viro fuerat, viduatur & uno
Per mortem adempto filio.*

*Hinc duplicatus amor duplicat mœroris & oris
Imbres & ignes pectoris.*

*Tu miseratus ades, Jesu, viduamq; gementem
Fletu jubes desistere.*

*Mè quoq; respicito, Jesu, cruce quando fatigor,
Lachrymasq; vultu abstergito.*

INTEMPERANTIA.

Q*uò quis sic propior corpore gurgiti,
Hoc idem magis à gurgite mergitur,*

Be

Et gyro volucris tortus aquis perit?
Sic quò quis propius luxuriæ mare
Accedit, magis hoc fluctibus obrutus,
Pulchra fama, animæ, corporis & rei
Desendum lachrymis naufragium facit.

LINGUA.

Exiguum membrum convexo clauditur ore,
Magnas virtutes atq̃amen illud habet,
Enarrat Domini laudes sermone disertò,
De terra, igne, polo, flumine verba facit.
Sit laus insignis Regi stellantis Olympi,
Qui lingue exigua munera magna creat.

VIATOR SPIRITUALIS.

Sit viatori peregrè profecto
Christianorum similis caterba,
Quando decurrens pietate, cœli
Tendit ad arcem.

Ambulat constans pede, probidusq̃,
Bacchicis guttis minimè sepultus,
Sedulo fundit quoq̃ cantilenas
Ore viator.

Regulas istas sibi Christianus
Adplicet, ni forte velit, latronum
Devio ductu, Stygium in barathrum
Præcipitari.

MEMO;

MEMORIA MOR- TALITATIS.

E Latis oculis Roëschildica mœnia cerno,
Templumq; longè splendidum,
In quo Danorum generosa cadavera Regum
Tumbis quiescunt regijs.

Da, Deus, ut quando regalia cerno sepulchra,
Mortalitatis sim memor.

Quod mors immineat cunctis, quod serpat in
Regum & tabernas pauperum. (arces

VOTUM.

Tolle meo, rogo, tolle meo de pectore cuncta,
Qua mea, qua tua sunt numerata redde Deus.
Sunt mea peccata & titubans dubitatio: dona
Sunt tua Justitiæ vestis & alma fides.

Ergo peccata & dubium mihi tollito quodvis,
Reddito Justitiam, reddito, queso, fidem.

INTER FLUCTUS MARINOS.

Commisi fragili rati
Hoc corpus, genitor, quod fragile est satis,
Conserba fragilem ratem,
Et corpus fragile hoc in fragili rate.

ALI

AL:

Quis sub expanso meat hoc Olympo
Insitâ mentis ratione pollens,
Qui neget fortem satis & benignum
Esse Jehovaham.

Est satis fortis, satis est benignus,
Dexterâ nostram tegit is carinam,
Ut ne eam ponti tegat inquieti
Fluctibus Auster.

Euxaesiâ
quam

E DANIA RHODOPO
LIN REVERSUS DEO SUO
LIBENS SUSPENDIT.

EN provolutus ad tuum
Thronum, Jehova Maxime,
Grates piâs humillimo
Referre conor pectore.

Non nescio tamen meas
Grates fore penitus impares
Magna tuâ clementia,
Quâ me coronas servulum.
Sit laus Deo ter Optimo,
Qui vultui obtulit meo
Holsatiam, Jutlandiam,
Fyoniam, Seelandiam.

514

Sit laus Deo ter Optimo,
Qui per soli me compita,
Qui per sali me murmura,
Manu suâ custodijt.

Sit laus Deo ter Optimo,
Qui mente sanum & corpore
Rostobico me littori
Ventis secundis reddidit.

VITALUCTUOSA.

Non caret unquam
Fluctibus equor:

Sic neque vita
Luctibus. Ergo,

Ut rate transit
Nabita fluctus:

Sic homo luctus
Consequat omnes.

Vult, maris author
Jova, carinam,

Ad vada tuti
Perbia portus;

Per cumulos
Ducere fluctus:

Vult Deus idem
Pectora nostra

Ad pia celsi
Gaudia celi,

Per cumulos
Ducere luctus,

CO.

COGNITIO CHRISTI.

Quid iuvat, immensum mundi vidisse theatrum,
Quod cingunt tumidi tergora tansa sali?
Quid iuvat, abstrusas rerum cognoscere causas?
Milleq; Sisyphico scire labore libros?
Si Salvatoris Christi mysteria nescis.
Nil habet, has qui non pectore condit opes;

MONSTRUM CALUMNIÆ.

CHimera priscis vatibus
Monstrum fuit teterrimum,
Leo ante, retro trux Draco,
Medio capella corpore.

Immanius Calumniæ est
Monstrum, quod in palatijs
Regum & tabernis pauperum
Virus solet dispergere.

Ecce, sonus conballum
Pro voce voces dat duas:
Casses suos aranea
Corpusculo gignit suo:
Monstrosa sic Calumnia,
Quæ visa sunt, quæ dicta sunt,
Nunc elevat & exaggerat,
Nunc neçtit ex se argutias.

Atbleta non his invidet
Qui subsequuntur, sed viris,

D

Qui

o.

Qui sunt priores cursibus,

Qui fortiores viribus:

Monstruosa sic Calumnia

In hos suum virus vomit,

Quos ipsa virtus promovet,

Et sede primâ collocat.

Scabiosa membra si fricas,

Magis volunt fricari:

Et prurientes si scabis

Aures, scabi magis volent.

Calumnia A te pessima

Vult asperis sermonibus

Scabi: domi dormit, foris

Aperta, operta pervolat.

Hanc ergo Erinnyen spernito,

Quam procreat Mendacium,

Quam Livor invidus parit,

Nutritq; Curiositas.

TRES CLYPEI CON- TRA CALUMNIAM.

Obsedit totam virgosa Calumnia terram,
Quâ poteris huic resistere?

Integritas vitæ, patientia, crebraq; vota,

Sunt clypei, ijs resistito.

Ut telum clypeus, diram duramq; retundit

Integritas calumniam.

Tellers

Tollere quæ nescit, perfert Patientia, spernit,
Diogenis insistit & ys.

Qui dixit, populus cum verbis luderet: Hi me
Rident, ego non rideor.

Quin regerit patiens percussi verba Catonis:
Non herculè animadverteram.

Quàm validus clypeus sit crebra precatio, David
Psalmes docebit regius.

Nam rogat & post vota Deum persæpe celebrat
Calamniæ acris vindicem.

BREVITAS VITÆ HUMANÆ.

Quid vita est? est vita fugace fugacior umbra,
Vivit homo at curto tempore vita viget.

Vincitur à brutis vivendo: garrula cornix,
Phoenix ac corvus, cerbæq; vincit eum.

Hinc vox naturam Theophrasti dicit iniquam,
Hinc extat veterum crebra querela virum,

Quod longam brutis vitam natura dedisset,
Quorum vita tamen commoda nulla parat,

Sanctius his animal mentisq; capacius alia,
Curriculum vite tam breve ferret homo!

Quod tamē innumerorum mala tristia stipant,
Quod curtant somnus, fraus, dolor, ira, labor.

Iusta querela sit hæc, mihi iustior illa, quod ausit
Vitam homo, quæ brevis est, abbreviare meris.

D. 2.

Ad.

Tollere

Ad amicum.

Jovæ tuberibus vitisq; laceßimus iram,
Qui pro tuberibus tubera dura refert.
Verùm sine bono, nimiùm ne extuberet unquam
Nequam spurcicies, spurcaq; nequities.
Ergo, quid nimiùm planges, dum tubere langues?
Fructibus omnigenis tuber id uber erit.

Ad Florent. Juv.

DN. JOACHIMUM Ristmacher/
J. U. Studiosum.

Quid, Joachime, facis? cistas? hoc innuit ipsum
Nomē; an est gravius quod fabricaris op?
Sedulus ediscis sinuosa volumina Juris,
Virtutum insignes pectore condis opes.
Ergo non cista fabricator, cista sed ipsa es,
In qua virtutes Juraq; clausa latent.
Pergito virtutis templo Themidiq; litare,
Namq; tuum incendes hac ratione genus.

ARTIFICIUS SORI- TES AUGUSTINI.

Cur mortuus erat Christus? ut resurgeret:
At cur resurrexit? polum quò ascenderet.
Ascendit at cur? ut sederet ad Dei
Dextram. Ergo ut ad Dei sederet dexteram,
Christus redemptor optimus erat mortuus.

SA-

SACRUM.
NATIVITATI DOMINICÆ.

Iesus, redemptor orbis,
Imago vera Patris,
Carnem induit tenellam,
Vicem sedit misellam.

Æterna lux salutis
En nascitur, solutis
Jam nixibus parentis,
Umbrâ cadente noctis.

Thesaurus ille mundi
Non in nitente fundi
Palatio triumphat,
Sed se in casa recurvat.

Nostram tuere carnem,
Tuam refunde lucem,
Et usq; nos corona
Per partem morte dona.

Tibi serviemus uni,
Unum canemus, uni
Fundemus, & asylum,
Grates in omne seculum.

Exhort:

Christus, salutis author,
Nativitate sanctâ,
A morte nos redemit.

D 3

Viba

*Vivamus ergo Christo
In castitate purâ,
Equalitate justâ.
Integritate sanctâ,
Vitemus ergo diro
Cane pejus, angue pejus,
Superbiam malignam,
Cupidinem pudendam,
Temulentiam nefandam.*

Ad CHRISTIANUM DURFELD,
Sub Illustris. Comitis ab Hohenlœe, Gene-
ralis Statuum Regni Bohemici, ut vocant, Lo-
cum tenentis auspicijs, Castrorum Meta-
torem, frat. german.

E Pedemontani *reducem discrimine belli*
Te modò Bojorum Martia castra tenent.
At mihi, Belgarum qui deferor kaspes ab oris,
Hec Rosa fragrantès Balthica præbet opes.
Te belli strepitus flammisq; tonantia tela,
Sed me Musarum castra Themisq; jubant.
Est discors studium, sed concors tendit ad unum,
Qui sit summa Dei gloria paxq;, scopum.
Ad quemcum, frater, collimes, strenuus urge
Militiam ac armis arma retunde tuis.
Arbiter armorum Dominus, flammante columnâ
Noctu, nube diu, prælia vestra regat.

IN.

INCLYTA ET AUREA
VOX IMP. RUDOLPHI.

Induperatoris dum plebs obscura Rudolphi
Vultum curvato tentat adire genu,
Ecce, satellitium genus hoc ignobile vulgi
Rejicit, hoc cernens Induperator ait:
Accedant homines: Nam non ut claudar in arcâ,
Imperij clavum pulchraq; sceptrâ gero.

NOSCE TE

TE nosce: monitū hoc maximā vim continet,
Non præcipit nosse membra corporum,
Aut lineamenta aut figuram vultuum,
Sed penitus animum nosse tantūm præcipit.
Nam corpus animi vas, leve receptaculum est,
Animo à tuo quidquid peragitur, hoc tibi
Peragitur à te. Nosce Te tali modo.

QUOD DEUS VULT, VOLO.

Semper magis solo, meus quod vult Deus,
Quàm quod Ego. Totus illi adhærebo, velut
Minister obsequens, velut pius assecla.
Et cum Deo desidero, verbo unico:
Quod Vult Deus, Volo. Ergo sic in posterum
Oculis levatis ad Deum dicam meum:
Ubi lubet, utaris tuo me servulo,
Et ut lubet, consentio per omnia.
Nihil omnium recusato, quæ tibi placent,
Quocunq; me voles, trabas & quam lubet
Circumdato vestem: Magistratus vices

DA

ME

Me gerere vis? gerere recusas? complacet.
Manere? fugere me? bonis clarescere?
Penuriâ miserimâ vilescere?
Assentiar & in omnibus laudabo te.
Febricitare me diu vis? en volo.
Conari er quiddam? volo promptissimè.
Non vis potiri? non volo. mori? volo.

PIA GRADATIO.

Qui se cognovit, simul is cognoscet Iobam,
Cognoscens Iobam, simul assimilabitur illi,
Assimilabitur is, qui dignus habebitur illo,
Dignus is, indignum qui nil admittit, at usq;
Cogitat illa Dei quæ sunt, loquiturq; subinde
Hæc quæ cogitat & simul efficit illa paratus.

Quæ loquitur, vocesq; pium producit in actum.
DEUS MUNDANI CURRUS AURIGA.

Est omnium rerum Deus, cui vivimus,
Æternus auctor, auctor est liberrimus,
Auriga magnus atq; vector providus,
Mundano in hoc curru, rato moderamine,
Et temperans & probebens & retrahens
Laxas habenas? Omnibus rebus suis
Solutus præest & interest, quin imò inest.
Supra Deum sunt nulla prorsus robora,
Ab hoc resultant cuncta prorsus munera,
Radios suos si sparserit, cunctos sinus.
Penetrat, abyssos permeat, vel unico
Ictusq; nictusq; in polo, salo, solo.

☉(o)☉

ELO-

ELOGIUM
GERMANIAE.

Orbis terrarum partes sunt quatuor, EUROPA, ASIA, AFRICA, AMERICA generalius sumpta, ita ut sub se MAGELLANICAM cōprehēdat.

Harum partium dispositio talis est: Asia ad ortum, cui à meridie & partim etiam ad Occasum annectitur Africa, ab occasu & septentrione Asiæ adjuncta est Europa, paulò ulterius versus occasum America, & deniq; directè versus meridiem Magellanica.

EUROPA est partium orbis terrarum minima, at dignissima, ob omnium rerum, artium liberalium, mechanicarumq; & veræ religionis fertilitatem, ob populositatem, imperiorum magnitudinem & celebritatem.

Omnium auctin Europæarum regionum ocellus & decus est GERMANIA, quæ cum mihi sit natale solum, antiquissima & sanctissima parens, in qua infantia mea vagijit, pueritia iulit, juventus hætenus exercetur, placet hoc parergon, qualiquali ejus commendatione, è probatissimis authoribus haustâ, obsignare.

Tribus nominibus hæc latissima regio insignitur: Nuncupatur enim I. GERMANIA,

D s

vel

vel à fortitudine, quod indigenæ sicut penitus
viri, corporum & animorum viribus excellen-
tes, quasi *Gaarmänner*; vel à germana pro-
bitate obstinataq; fide, quam sibi mutuo præ-
stabant; vel deniq; (ut vult *Aeneas Sylvius in*
Germ. sua) à populositate, quòd hæc natio plu-
rimùm germinaverit. II. ALEMANNIA, vel à
virili virtutis robore; vel potiùs à colluvione
omnis generis hominũ, quasi *Allerley Män-
ner*. III. TEUTONIA, *Teutschlant* / à Teu-
tone, qui proximè post Tuisconem Germanis
cum Imperio præfuisse dicitur.

Distribuitur in superiorem & inferiorem,
illa, *Das hohe oder ober Teutschlant* /
hæc *Belgium das Niederlant* / Gallis *le Pais*
bas vocatur.

In Belgio 17. sunt provinciæ: *Ducatus qua-*
tuor. 1. *Brabantia*. 2. *Limburgum*. 3. *Lutzen-*
burgum. 4. *Geldria*. *Comitatus septem*, 5. *Flan-*
dria. 6. *Zutania*. 7. *Artesia*. 8. *Hannonia*.
9. *Hollandia*. 10. *Zeelandia*. 11. *Namurcum*.
12. *Marchionatus S. Imperij*, qui 4. civitates prin-
cipales habuit, *Nivellam*, *Lovanium*, *Bruxel-*
lam & metrop. *Antyverpiam*; quæ nunc *Bra-*
bantiæ pars est. *Dominia quinque*. 13. *Mechli-*
nia, ampli consilij (cujus præses fuit *Nicolaus*
Everhardus à Middelburg, qui scripsit *locos arg,*
legales) sede insignita, ad quod ultima est in
Bel-

Belgio provocatio. 14. Ultrajectum 15. Frisia
Occidentalis. 16. Transisula. 17. Groeninga
*Atlas Gerb. Mercat. in tab. Belgij. Vide tabulam.
Petri Kerijde eod.*

Has provincias omnes Carolus V possedi
Hodiè ab uno non possidentur omnes. Quæ-
dam enim, quæ confœderatæ provinciæ dicun-
tur, jugum Hispanicum excusserunt, gravissimo
agitatæ bello, cujus hæc est origo: Philippus
Rex Hispaniarum provincias Belgicas commisit
Duci Albano gubernandas. Albanus introduxit
inquisitionem Hispanicam & leges fundamen-
tales de avita libertate illorum violavit. Deus
in cordibus multorum zelum pro religione ac-
cendit. Belgæ libertatem retinere, proq; illa
pugnare sibi proposuerunt & summam rerum
penes V Vilhelmum Principem Auracum esse
voluerunt. Hinc extitit bellum illud toto orbe
celebratiss. , *Joh. Henr. Alsted. in syst. log l. 10. c. 16.*

Germaniæ superioris limites seu fines *Philipp.
Melancton*, Germaniæ *Philomela*, his versu-
culis designavit:

*Rhenus ab occasu, Viadrus sed flumen ab ortu,
Clauserunt fines Teutona terra tuos.*

*Aëriq; Alpes immotum limen ad Austrum,
Balthicus ad Boream terminus Oceanus.*

Hodiernus tamen limes paulò amplior est.
Nam ab occasu Rhenum transgressus, usq; ad

D 6

Picar-

Picardiam & Burgundiam Galliae partes exten-
ditur; à meridie; ultra Danubium ad Alpes; ab
ortu, ultra Viadrum seu Oderam & Vistulam
Prussos continet; Limes Septentrionalis est O-
ceanus. Breviter: Limes Orientalis est Vistula;
meridionalis, Danubius; Occidentalis, Rhenus;
Borealis, Oceanus. Limitem autem accipe non
strictum, sed civiliter acceptum, ita, ut utramq;
fluminum ripam contineat. *Jodoc. Vuillich. in
com. ad Cornel. Tacit.*

Complectitur ergo ambitu suo Regnum
Bohemiae, *Electorum*; Archiducatum Austriae;
Ducatus aliquam multos, Saxoniam Superiorem
Electorum, Megapolin, Holsatiam, Pomera-
niam, Luneburg, Lauvenburg, Brunsvik, Mi-
sniam, Silesiam, Juliam, Cliviam, Montium,
Franconiam seu Franciam Orientalem, V Virt-
tembergk &c. *Palatinatum* Rheni, *Electorum*,
Palat. Bavariae; *Landgraviatum* Hassiae, Thurin-
giae, superioris & inferioris Alsatiae; *Marckgra-
vium* Brandenburck, *Elector.* Marckgra. Ba-
den; *Comitatus*, Embden, Oldenburgk, Benthē,
Lip. Mansfeldt, Stolbergk, Tirol. &c.

Ex his amplitudo Germaniae patet, antiqui-
tas, amoenitas, fertilitas, cultus jã jam patebunt.

Et antiquitatem quidem aetas Augustae Tre-
virorum, vulgò *Trier* / docet, quae ante natum
Christum duobus annorum millibus extitit. cū
ante ejusdem ortum Roma condita sit, Roma-

Romaniq; initium habuerint, annis non plus
quinquaginta supra septingentos. *Atlas Ger-*
hardi Mercat. in tab. Treviren. Quin & hoc an-
tiquitatis nobilitatisq; Germaniæ citra contro-
versiam arg. maximū est, quod inter Hispanos,
Italos, Anglos, Gallos, populos omnium Judi-
cio excelsissimos, ut quisq; nobilissimus est, ita
ad aliquam Germanorum gentem stirpis suæ an-
tiquitatem refert, & eam è Germania tanquam
seminario seu Oceano quodam, præcipuas Eu-
ropæ provincias nobilitatis suæ tanquam flumi-
nibus inundante, deducit: Ita seipsâ major Ger-
mania, alias passim nationes nobilitavit, limi-
tesq; suos egressa, finitimos à barbarie revoca-
tos repurgatosq; ad humanitatis cultum perdu-
xit. *Jacobus Pontan. in Germ. sua. Job. Hen-*
Alsted. in Syst. Log. l. 10. c. 20.

Etsi autem Cornelius Tacitus Eq. Romanus
& alij Germaniam horridiorem Thraciâ, im-
maniorem Scythiâ, informem nimirum terris,
asperam cælo, cultu aspectuq; tristem, in uni-
versum aut sylvis horridam, aut paludibus fœ-
dam, frugiferarum arborum impatientem, fœ-
cundam pecorum, sed improcerorum, carentem
auro & argento describant, tamen hoc ita ex-
audiendum est, ut dicamus, Germaniam sub id
tempus talem fuisse, quo Tacitus hæc scripsit.

Idq; absq; controversia verum fuit propter

D 7

syl-

Sylvam Hercyniam, quæ adhuc bonam Germaniæ partem occupârat, cujus vestigia hodie vix reliqua sunt. *Jod. Vuillich. in d. Com. ad Tac.* Dici etiam potest, eos, qui ita describunt, non fuisse Germanos & fortè neq; oculis neq; pedibus Germaniam usurpasse, narrasse autem, quæ auditione accepissent ab alijs qui ipsi mit solos limites, tum temporis dumosos, salutaverant, interiora penitus nesciebant.

Nihil igitur impedit, quo minus eam dicamus *amœnissimam*, maximè propter aëris temperiem & salubritatem. Posita enim est sub cœlo mitiore, ut nec frigore nimio rigeat, nec nimio uratur calore, & venenatis bestijs, quæ ex immoderatis caloribus natæ fruges depascunt & vitiant, propemodum careat. Abundat viridantibus pratis, hortis feracibus, frondosis vallibus, apricis collibus, opacis nemoribus, umbrosis sylvis; quas amœnitates singulas nemo sine tacita quadam gaudij titillatione ac sensu perlustrat. Sylvarum autem maxima est *Sylva Hercynia*, *der Bartzwalt* / (à resina *Bartz*) quæ hac nostra ætate varia adsciscit nomina. Alicubi enim Sylva nigra, à pinuum immensa vi, *der Schwartzwalt* / alicubi à populis, quos adit, dicitur Thuringica, Bohemica. Occurrunt saluberrimæ thermæ, liquidissimi fontes, virgultis, nemoribus & frondibus redimiti amnes,
nobi-

nobilissima & navigabilia flumina, quorum
præcipua sunt hæc: *Danubius*, die *Sonaw*/
qui se extendit ad 300. mill. Germanica & 6.
supra Tubingam milliaribus ortus, 60. anni-
bus receptis, per Germaniam, Hungariam, Bul-
gariam, Serviam, Thraciam, septem ostijs in
pontū Euxinū se effundit. *Rhenus* der *Rhein*/
qui Rheticarum Alpium inaccessis (secundum
Tacit) & præcipiti vertice apud Leopontios bey
den *Rheinwaldern* oder *Brawbuntern*/
ortus, Basileam, Argentinam, Moguntiam al-
luit & juxta *Schenckenschantz* divergium
seu divorcium facit, ita ut pars sinistra Vahalis
dicta, Neomagum præterlabatur, pars dextra
autem Rheni nomen retinens Arnheimium pe-
rat, inde Leccæ nomen induens ad Mosam fe-
stinet, & Mosæ mista ad Oceanum, in quem &
sinistra pars defertur.

Albis die *Elbe* / in tractu sylvæ Herciniæ
inter Bohemos caput efferens, Magdeburgum
præterlabitur, tandem inter Cimbros in Oceanū
se exonerat. Eodem defertur *Visurgis* ex Hassia
Bremam præteriens. *Neccarus* & *Mænus* à Rhe-
no recipiuntur, ille supra Myrtilletum, hic jux-
ta Moguntiam, ille fontem habet duarum penè
horarum intervallo à Danubio, & per agrum
VVirtebergicum decurrit, hic è monte, qui der
Sichtelberg dicitur, profusus Herbipolin &
Fran-

Frankofurtum lambit. *Vistula seu Istula*, die
Weixel/Sarmaticis jugis decurrens, Cracoviã,
Dantiscum, Elbingam, Locstetum præterfluit,
& trifido agmine in sinum Venedicū eluctatur.

Prætereà perlustrare licet munitissima ca-
stella, arces, urbes, spatiosissimam Coloniam
Agrippinam, inexpugnabilem Viennam, flo-
rentissimam Pragam, Noribergam, Augustam
Vindelicorum, Argentinam, Lubecam reginam
civitatum Ansaticarum, quæ communis fortis
veluti terminos egressæ, cæteris mortalibus for-
tunâ & opibus antepollent, ob amplissima, quæ
exercent, mercimonia. His meritò annumera-
tur Frankofurtum ad Mœnum, quod totius or-
bis emporiorum compendium est, & solitus eli-
gendi Regis Romani & futuri Imperatoris lo-
cus, in quo etiam nunc feliciter regnans Divus
Matthias non solum electus sed etiam coro-
natus est. *Relat. elect. & Coron. D. Matth.*
Ibidem, si Imperij binos competitores esse con-
tingat, uterq; collecto exercitu de Imperio di-
micat. Quod accidit inter Henricum Land-
graviū Thuringiæ & Cunradum Friderici II.
filium, inter Ludovicum Bavarum & Frideri-
cum Austriam. *Munsterus in Germ. sua lib. 3.*
Arumæ disc. polit. 1. ad Aur. Bull. Caroli IV. th. 35.

Dubitamus de Germaniæ fertilitate? Per-
scrutemur terræ viscera, quæ nullum metallo-
rum

non genus non gignit, aurum, argentum, stannum, cuprum, plumbum, ferrum, tantâ copiâ, ut de es Italia, Gallia, Hispania participant. Adeamus messes, quæ in singulos annos maximam frumenti ubertatem suppeditabunt. Interfirmus vinemijis, quæ generosissimorum vinorum, Rhenani, Alfatici, Francici copiam ostentabunt. Frequentemus Deo dicata templa, in quibus semen coelestis veritatis hominum cordibus tam prospero successu committitur, ut centuplum fructum passim ferant, agnoscendo & venerando Christum, unicum illum ὁδὸν, qui ad beatam societatem cum Deo postliminio nos reducit. Pullulant quidem hinc inde tenebricola & de veritatis viciniam longius peregrinantia religionis dogmata. Sed Deus orandus est, ut erroneos ad orbitam regie viæ revocet, tenebricones lampade Spiritûs S. illuminet & ne eos, qui emerferunt, gurges errorum reforbeat, avertat.

Quâ de cultu, non facile Germania reliquis nationibus palmam porriget. Cultissima est candore, hospitalitate, affabilitate, mansueti: temperantiâ, artibus liberalibus mechanicisq; & disciplinâ militari. Germanos enim esse gentem, quæ adulari nesciat, naturâ placidam & temperatam moribus, liberè & simpliciter cum omnibus viventem, *Ptolomeus* testatur.

Hospit

Hospitalitatem eorum commendat Cornel. Tacitus, dum ait: *Convictibus & hospitibus non aliagenis effusius indulget. Quemcumque mortaliu arcere lecto nefas habetur. Et Caesar: Hospites violare fas non putant.* Affabilitatem, humanitatem, mansuetudinem, fraternè in congressibus singulis copulatæ dexteræ, amicissimæ consolationes, benevolæ de cuiusq; viæ & vitæ successu rogitationes, imò & illæ Ambrosiâ dulci dulciores exosculaciones, quibus sese invicem quibusdâ in locis excipiunt, nō obscure indicant.

Temperantiæ etiam suus est honos & cultus, apud nostros. Hem, inquit aliquis, quàm absurda crepas! Si temperantes sunt, cur Tacitus hæc in scriptis reliquit: *Diem noctemq; potando continuare nulli probrum?* Cur tanta & tam incredibile apud eos temulentia, lippis & tonsoribus nota? Sed bona verba, quæso! Neq; enim penitus exulat temperantia, à plurimis Germanis hæc, tanquam mater magnarum rerum colitur, temulentia repudium mittitur. Plerosq; autem juvenes cum ebriositate coactari, cum dolore potius affirmandum est, quàm cum rubore negandum, aut pallio hilaritatis occultandum. Sed nemo sine vitio nascitur. Aliæ interim nationes alijs vitijs immane quantum redundant, quibus speciosa nomina obtenduntur. Fastus ab Hispano fuco gravitatis,

tatis, levitas à Gallo lenocinio animo fitatis, pro-
tervia ab Italo colore comitatis regitur & in-
fuscatur. Quid quod abominandum Sodomie
scelus alicubi grassatur, & imprimis Ecclesiasti-
cos proceres ita hamis suis innectit, ut illud
etiam publicis scriptis consignent & laudent?
ô tempora! ô mores!

A literis tantum abest, ut Germania abhor-
reat, aut bellum internecinum indicat, ut ea-
rum potius duleis ac diligens nutricula sit, &
in hoc laudis curriculo reliquas regiones vix ac
ne vix quidem pares habeat. Quæ enim por-
tuncula totius Encyclopædiæ, quæ facultas,
quam exquisitissimis & luculentis scriptis non
illustrarit? Hunc vehemensissimum amorem
literarum satis superq; produnt frequentissimæ
& florentissimæ *Academia*, Heidelbergensis
fundata anno Christi 1346. confirmata 1387.
Viennensis instituta an: 1361. Colonienfis A-
grippina 1388. Euphordiana 1392. Herbipolenfis
1403. Lipsienfis 1409. Rostochienfis 1419. Gry-
phisvaldenfis 1456. Tubingenfis 1477. Mo-
guntina 1482. VVittenbergenfis 1503. Franc-
furdiana ad Oderam 1506. Marpurgensfis 1526.
Regiomontana 1544. Jenensfis 1558. Argenti-
nensfis 1567. Altorfina 1575. Helmstadiana 1576.
Gressena 1607. *Schonborn. lib. 4. pol.*
6. 4. vide Catalo. Acad. Rost. edit. E quib. omni-
bus

bus tanquam ex equis Trojanis, religiosissimi Augustini, Athanasij, consultissimi Ulpiani, Papiniani, experientissimi Pœones, Machaones, sapientissimi Platones, Chirones innumero numero hactenus prodeunt & prodibunt.

Nec literis contenta fuit Germanorum ingeniorum solertia, altiùs ascendit & præter architectonicam, picturam, aurificiũ, horologiorum confectionem, texturam, arculariam, tapetiariam, fabricam ferariam, æris fundendi cudiq; , metallorum tractandorum & è luto argillaq; fingendi peritiam partim excogitam, partim excultam, invenit etiam *Typrographicam* & *Bombardariam*; Hujus inventor fuit *Bernhardus Schwarz* anno Christi 1380, aut ex aliorum sententia 1354.

Illius verò, *Johannes Guttenbergerus*, equestri nobilitate vir, anno 1440. *Friderico III. Imp. Moguntia* in medietate Germaniæ. *Polydor. Virg. l. 2. c. 7. de re invent. Joan. Sleido 4. summ. Imp. lib. 3. De inventore hoc tale est distichon. :*

*Mira typis Libros ars q̄ Va Ce Ler le XC Itat a Ct V,
G Vttenberger l gen lo est In Venta Iohannis.*

At fortasse castra formidant Germani, belli strepitus flammisq; tonantia tela oderunt? Otio nimium literario assueta gens & umbratilibus mancipata speculationibus ad bellicas

con-

soncusiones non potest non ægrefcere & nau-
feare. Minimè gentium: Fortitudo & virtus eo-
rum superioribus fuit & hoc nostro seculo est
celebratissima. *Tacitus* hoc elogio eam ornavit:
Nemo Germanis impunè intulit bellum. Et pro-
verbia apud vicinos eorum oïim jactata ean-
dem insigniter extollunt, quale est: Qui verbe-
ribus laniari vult, Germanos adoriatur;

Welcher im Krieg wil vnglucf han /
Der fang es mit den Teutschen an.

Totus terrarum orbis antè subjugari de-
buit, quàm Germania domaretur. Hæc enim
ita restitit & reluctata est, ut in eâ debellandâ
ducenti & decem anni consumpti, plurimus
sanguis effusus fuerit. Hac de causa Imperatores
olim GERMANICI cognomentum tantopere
esurierunt & omnibus suis titulis tanquam ho-
nificentissimum antetulerunt. Quò enim ho-
stis potentior, animosior, insuperabilior
extitit, eò victor habetur clarior. *Jacob.*
Pontanus in Germa. sua. Usq; adhunc diem mi-
litaris disciplinæ specimina gloriosa Germani
toti orbi edunt, adeò, ut ab ijs, sicuti olim Au-
relius & Alexander, ita etiamnum Reges, Prin-
cipes, Respubl. auxilia accersant. Quid multis?
stratagemata & strages in regno Bohemiæ ha-
ctenus editæ bellicam nostrorum abundè cla-
mitant virtutem. Est igitur Germania

Arte

Arte togâq; potens. Marte sagôq; valens,
Ad quam *Jus creandi Imperatores*, tanquam
brabéon, non immeritò est devolatum. Quæ
præminentia & prærogativa eò excelsior est,
quò Romano - Germanicum Imperium maje-
statis & dignitatis suæ apice cæteris regnis Chri-
stiani orbis orbitâ conclusis est sublimius. Sub-
limis autem illa in eo vertitur, quod successit
in locum pristini illius Imperij, ejusq; Juribus,
præminentijs & privilegijs omnibus fruitur.
Atq; hinc *Aquilam illam bicipitem* uno capite
Ortum, ubi Constantinopolis, altero Occasum,
ubi Roma erat Imperij sedes, spectantē Roma-
no Germani Imp. pro insignibus habent, sicuti
Reges Galliæ Lilia, Reges Angliæ rosam eum
Leone habent. *Barthol. Keckerman, in systo-
polit. lib. 1. c. 4.*

Porro Creatio Imperatoris duobus potissi-
mùm actibus expeditur, Electione nimirum
& Coronatione. ELECTIO fit Francofurti ad
Mœnum à collegio Septemvicali, seu septem
Electoibus *c. venerabilium 34. c. 42. de elect. &
elect. potest. Aur. Bulla Caroli IV.* quorum tres
sunt Ecclesiastici, ut ArchiEpiscopus *Mo-
guntinus*, S. Imperij Rom. Archicancellarius
per Germaniam: *Trebirensis*, Imp. R. Archican.
per Galliam & regnum Arelatense: *Coloniensis*,
Imp. R. Archican. per Italiam. Quatuor *Secu-*
laribus

*Taves. Rex Bohemia, S. R. Imp. ArchiPincerna:
Comes Palatinus, S. R. I. ArchiDapifer: Dux
Saxonia, S. R. I. ArchiMarschallus: Marchio
Brandenburgensis, S. R. I. ArchiCamerarius. Ele-
ctio autem Regi Bohemiæ tum demum compe-
tit, cum consentientibus suffragijs tres Electo-
res in unum conspirant, reliqui tres in alium.
Tum enim alterutrum ex his eligendi potesta-
tem habet. Schönborn. lib. 5. politi 5. c. 33.
Quamvis multi indistinctè ei suffragium tri-
buant, per pr. Ec. 1. §. 10. Ec. 4. §. 3. Aureæ
Bulle Carol. IV. Arumæ. in discurs. primo ad
eandem. th. 23.*

CORONATIO ex more antiquo ita pro-
cedit: *Aquisgrani ferream coronam recens ele-
cto Imperatori imponit Elector Colonienfis,
Aurea Bull. Carol. IV. tit. 4. quâ ferrea fortis-
tudo contra rebelles designatur: Mediolani ar-
genteam imp. Archiepiscopus Mediolanensis,
quæ serenitatem & mundiciem in principe re-
quirit. Romæ Pontifex confert auream, quæ
mores in Imp. conformes auro esse debere
adumbrat, ut sicuti aurum est omnium metal-
lorum excellentissimum, sic is omnium Re-
gum & principum sit excellentissimus in po-
tentiâ & justitia. Henning. Gæden. in elect. Reg.
Rō. cons. Schönbornerg lib. 5. polit. c. 9. Schneid. &
ad rubr. Instit. Imp. n. 6.*

Modo

Modernus Imperator D. Matthias Franco-
furti ad Mœnum atq; ita extra locum Coronati-
oni destinatum à Bull. Carol. IV. corona-
tus est consensu Electorum, quos movit, quod
actus Coronationis non semper Aquisgrani,
sed alio in loco etiam, ut Francofurti ad Mœ-
num, an Ch. 1561. & Ratisbonæ 1575. fuerit
celebratus. Keyser Krönike Michae
Sachsen in der Wahl vnd Krönunge
handlung Matthiae.

Hæc, quæ in laudem Germaniæ protuli, i
unum fasciculum colligo: *Germania vetusta-
te gentis, hominum numero, rei militaris disci-
plinâ, ingeniorum solertiâ, cœli salubritate,
pecoris & metallorum copiâ, deniq; creandi Im-
peratoris Jure excellens est. Hoc elogium legi-
tur Romæ in Vaticano.*

E R R A T A.

Lege pro, *Spondet ipsis, spondet in ipsis.* pro,
præciosus, pretiosus. pro *succunt, succutit.* pro
filius Dei, Filius ille Dei. pro *palatum, palatium.*
pro *inducere, induere.* pro *munerare, numerare.*
pro *frangentes, fragantes.* pro *Atlas, Atlas.*
pro *susperstes, superstes.*

W(O)R

co-
n-
na-
noe
ani,
ae-
te
ae
ge
i
sta
sci-
es
m-
egi-

ro,
pro
um.
are
las

Zeit laut von A
1501

